

IV INDUSTRIVÄRDEN
Årsredovisning 1990

IV INDUSTRIVÄRDEN

Storgatan 10
Box 5403
114 84 Stockholm
Telefon 08-666 64 00
Telefax 08-661 46 28

Widdeco Ekonomisk Information/P.O. Larsson/Stellan Stål/1991

Innehåll

Året i sammandrag	1	Förslag till vinstdisposition	38
Detta är Industrivärden	2	Koncernens resultaträkning	39
Till våra aktieägare	4	Koncernens balansräkning	40
Industrivärdens aktier och KVB	6	Moderbolagets resultaträkning	41
Börsportföljen	9	Moderbolagets balansräkning	41
Börsåret 1990	10	Koncernens och moderbolagets finansieringsanalyser	42
Aktierna i börsportföljen	13	Bokslutskommentarer, definitioner	43
Industrirörelsen	16	Noter	44
PLM	17	Revisionsberättelse	49
Dacke	23	Styrelse, företagsledning, dotterbolagschefer och revisorer	50
Handelsrörelsen	27	Koncernen i sammandrag	52
Indutrade	28	Adresser	53
Fastighetsrörelsen	32		
Fundament	33		
Förvaltningsberättelse	35		

Årets bolagsstämma

Tid och plats

Ordinarie bolagsstämma hålles tisdagen den 14 maj 1991 kl 17.00 i Industrihuset, Storgatan 19, Stockholm.

Efter stämman serveras förfriskningar.

Vem har rätt att delta?

Rätt att delta i bolagsstämman har den aktieägare som är registrerad i den utskrift av aktieboken som görs per den 3 maj 1991.

Hur blir man registrerad i aktieboken?

Industrivärdens aktiebok förs av Värdepapperscentralen VPC AB.

Aktierna kan vara antingen ägarregistrerade eller förvaltarregistrerade. Endast ägarregistrerade innehav återfinns under aktieägarens eget namn i aktieboken. Den som har sina aktier i förvar hos till exempel banks notariatavdelning kan ha valt att låta aktierna registreras i förvaltarens namn. För att aktieägare med sådana förvaltarregistrerade aktier skall ha rätt att delta i bolagsstämma fordras att aktierna ägarregistreras. För att aktierna skall kunna omregistreras i tid måste aktieägare, som har förvaltarregistrerade aktier, begära att den som för-

valtar aktierna gör en ägarregistrering före den 3 maj 1991.

Anmälan

Anmälan om deltagande i stämman kan ske skriftligen till styrelsen under adress AB Industrivärden, Box 5403, 114 84 Stockholm eller per telefon 08/666 64 00.

Aktieägare som vill delta i stämman måste ha anmält detta senast fredagen den 10 maj 1991 kl 15.00, då anmälningstiden utgår.

Tid för utdelning

Utdelning för år 1990 utbetalas till aktieägare, som på avstämningsdagen är registrerade i aktieboken. Styrelsen föreslår att den 22 maj 1991 skall vara avstämningsdag. Utdelningen beräknas ske genom VPC den 29 maj 1991.

KVB-innehavare

Innehavare av Industrivärdens KVB (konvertibla vinstandelsbevis) inbjuds att besöka bolagsstämman, efter anmälan enligt ovan.

Utdelningen av KVB-ränta för 1990 sker samtidigt som utdelningen utbetalas.

Ekonomisk information

Följande delårsrapporter lämnas under 1991

- 12 juni, tertialrapport 1
- 17 oktober, tertialrapport 2

This Annual Report is also available in English

Omslagsfoto: Den 11 mars 1991 flyttade Industrivärden in i det nya huvudkontoret på Storgatan 10. Fastigheten Havssvalget 17, som ingår i det egna beståndet, har genomgått en pietetsfull restaurering. Bland annat har den ursprungliga fasaden från 1906 återställts.

Året i sammandrag

- Koncernens resultat efter finansiella poster men före vinster vid aktieförsäljningar och KVB-ränta uppgick till 528 Mkr, en ökning med 38 procent i jämförelse med föregående år.
- Vinster vid börsaktieförsäljningar uppgick till 322 (371) Mkr.
- Börsportföljens värde justerat för köp och försäljningar minskade med 22 procent. Generalindex minskade med 31 procent.
- PLM förbättrade sitt resultat efter finansiella poster och minoritetsandel med 73 Mkr till 384 Mkr. Resultatet i Dackes industrirörelse uppgick till 64 (95) Mkr och i handelsrörelsen - Indutrade - till 56 (65) Mkr.
- Substansvärdet vid årets utgång beräknades till 212 (258) kr per aktie och KVB. Den 5 mars 1991 beräknades substansvärdet till 249 kr per aktie och KVB.
- Styrelsen föreslår att utdelningen höjs med 20 procent till 7:20 kr per aktie. KVB-räntan blir därmed 8:28 kr per KVB.

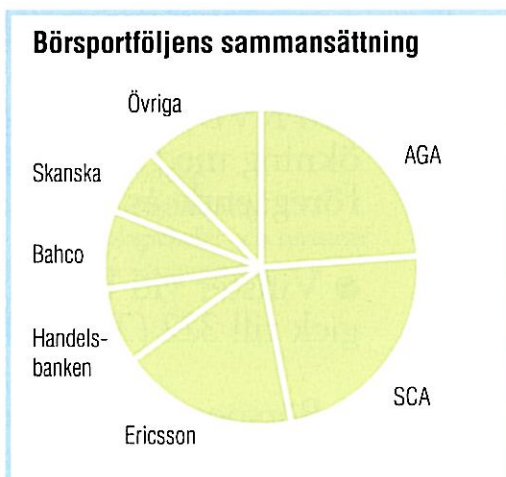
PLMs breda erfarenhet av svensk burkåtervinning är till stort stöd för den fortsatta marknadsföringen på kontinenten. Redan andra halvåret 1990 övertröffades den av regeringen fastställda återvinningsnivån på 90 procent, som träder i kraft först 1993. Det höga återvinningstalet gör aluminiumburken till ett av de mera resurssnåla förpackningsalternativen.

Detta är Industrivärden

Industrivärden är ett blandat investmentbolag med en börsportfölj som 1990.12.31 var värd 7,0 miljarder kr. I koncernen ingår en industrirörelse och en handelsrörelse som tillsammans omsätter 8 miljarder kr och förvaltningsfastigheter med ett uppskattat marknadsvärde på 1,6 miljarder kr.

Börsportföljen

Börsportföljens börsvärde uppgick vid utgången av 1990 till 7,0 (8,6) miljarder kr med en dold reserv på 3,4 (5,6) miljarder kr. I början av mars 1991 var portföljens börsvärde 8,9 miljarder kr. Börsportföljen är koncentrerad till innehav i 11 svenska börsbolag, vilkas andel av det totala portföljvärdet framgår av vidstående diagram.

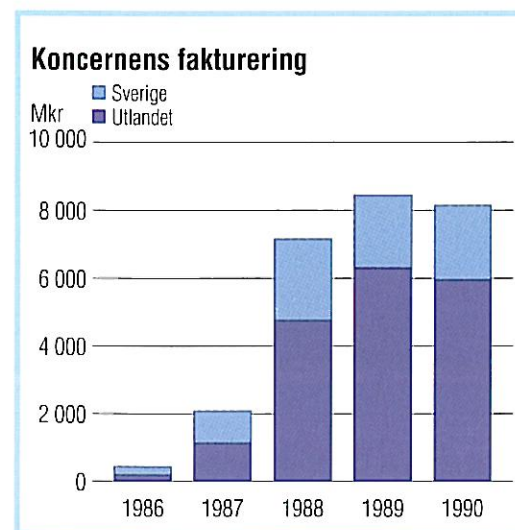
Placeringarna utgörs huvudsakligen av röststarka aktier och Industrivärden är största aktieägare, eller en av de största, i flertalet av bolagen. Som stor ägare och genom styrelse-representation - Industrivärden är representerat i samtliga bolag utom ett - kan Industrivärden utöva en aktiv ägarroll.

Under 1990 såldes aktier för 712 Mkr. Vinsten på försäljningarna utgjorde 322 Mkr. Börsaktier förvärvades för 989 Mkr, varför netto investerades 277 Mkr.

Industrirörelsen

Industrirörelsen består av PLM, som är ett av Europas ledande konsumentförpackningsföretag med tillverkning inom materialområdena aluminium, stål, glas och plast, och av Dacke med verksamheter inom områdena: Plastmaskiner, Hydraulik och Hanteringssystem.

PLMs fakturering för 1990 uppgick till 5 856 (6 152) Mkr. Av faktureringen utgjorde

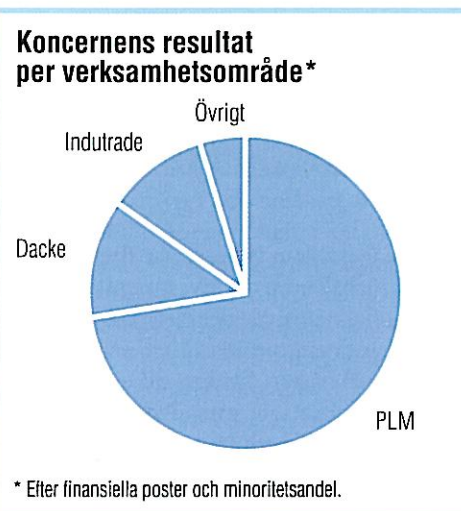
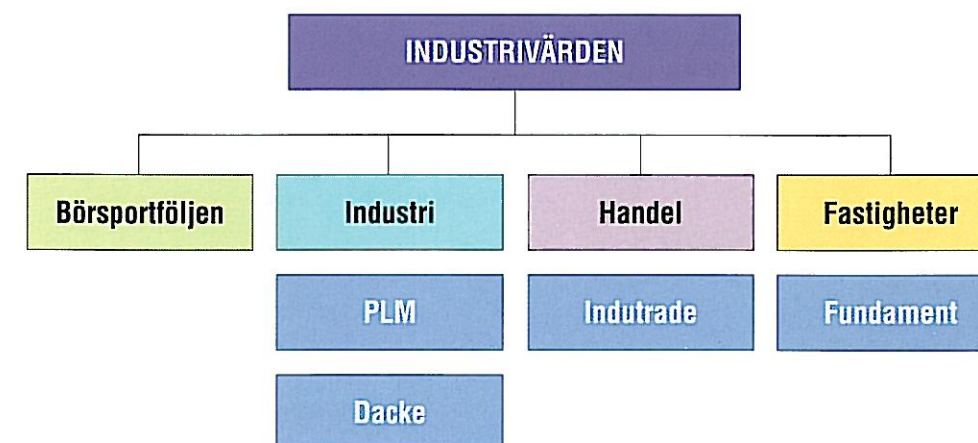
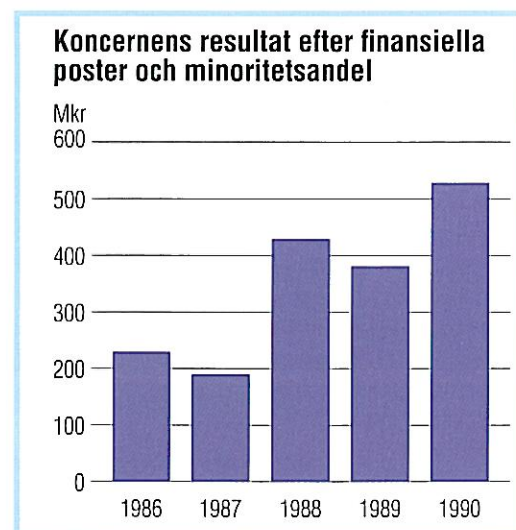

leveranser till länder utanför Sverige 76 procent. Resultatet, räknat efter finansiella poster uppgick till 384 Mkr, vilket var en förbättring jämfört med föregående år med 23 procent.

PLMs verksamhet är uppdelad i fyra divisioner: Beverage Can, Glass, Plastics och Food Can.

Beverage Can-divisionen är en av Europas fyra största tillverkare av dryckesburkar av aluminium och stål. Division Glass är en av Europas fem största tillverkare av glasförpackningar för bl a drycker, livsmedel och kemisk-tekniska artiklar. Division Plastics är främst verksam i Skandinavien med konsumentförpackningar inom områdena livsmedel, läkemedel och kosmetik. Food Can-divisionen tillverkar i huvudsak livsmedelsburkar i plåt och aluminium och har en stark ställning på den skandinaviska marknaden.

Dackes fakturering för 1990 uppgick till 1 265 (1 268) Mkr. Av faktureringen utgjorde

leveranser till kunder utanför Sverige 80 procent. Resultatet räknat efter finansiella poster uppgick till 64 (95) Mkr.

Företagen inom verksamhetsområdet Plastmaskiner tillverkar och marknadsför maskiner och system för tillverkning, förädling och återvinning av plast och syntetmaterial. Inom verksamhetsområdet Hydraulik tillverkar och marknadsför företagen kundpassade produkter och system baserade på hydraulik-teknologi. Verksamhetsområdet Hanteringssystem har två affärsområden, dels produkter för förpackning och hantering av konfektion, dels lasthållarsystem till bilar.

Handelsrörelsen

Industrivärden handelsrörelse har under 1990 organiserats i en ny självständig enhet, Indutrade, tidigare verksamhetsområdet Industriell Handel i Dacke. Indutrade importerar och marknadsför kvalificerade tekniska komponenter

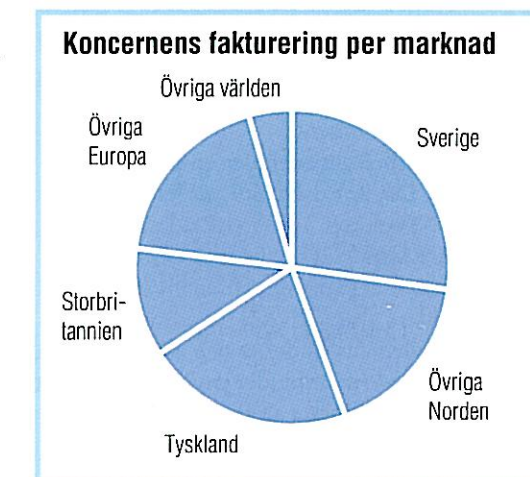
ter i Sverige, Danmark, Finland och Nederländerna. Bolagen representerar inom sina geografiska områden ledande leverantörer i Väst-europa, USA och Japan.

Indutrades fakturering för 1990 uppgick till 915 (912) Mkr. Av faktureringen utgjorde leveranser utanför Sverige 51 procent. Resultatet räknat efter finansiella poster och minoritetsandel uppgick till 56 (65) Mkr.

Fastighetsrörelsen

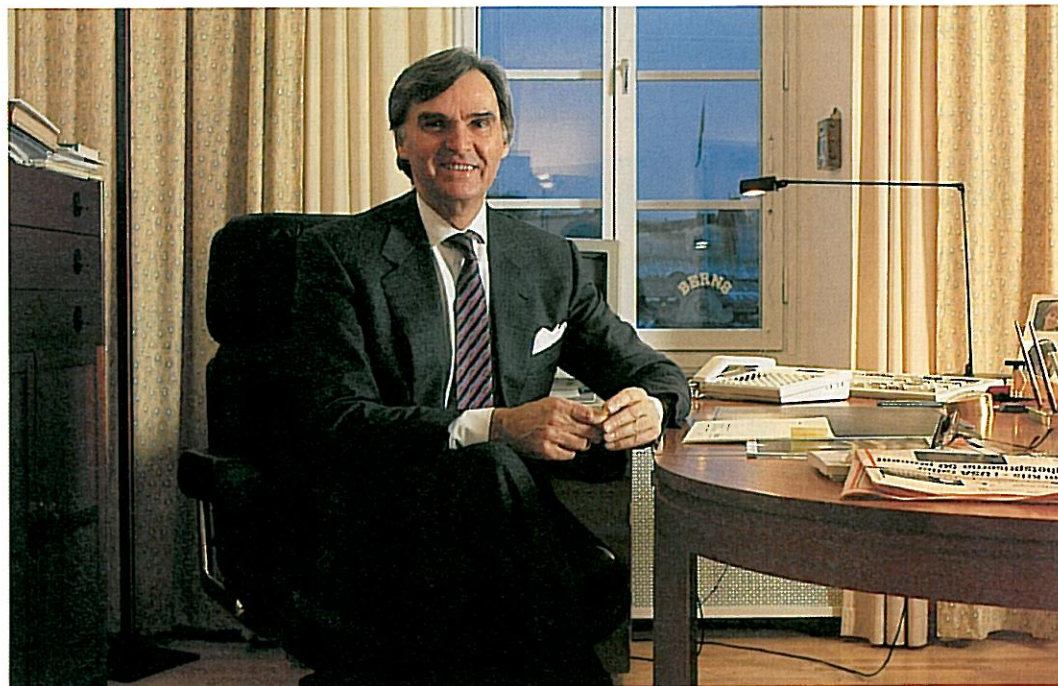
Industrivärden fastigheter för uthyrning förvaltas av Fastighets AB Fundament. Beståndet består av tio stycken välbelägna, kommersiella fastigheter i storstadsregionerna.

Beståndets marknadsvärde bedömdes enligt extern värdering vid årsskiftet 1990/91 uppgå till ca 1 600 (1 900) Mkr. Belåningen var 380 Mkr, vilket motsvarar 24 procent av fastigheternas marknadsvärde.

Till våra aktieägare

Vem älskar investmentbolag?

Carl-Erik Feinsilber, VD

För någon tid sedan blev jag ombedd att hålla ett föredrag om investmentbolag. Eftersom jag gärna bidrar till att sprida kunskap om vår typ av företag, lovade jag att medverka. Något betänksam blev jag dock när jag senare såg att man rubricerat mitt anförande "Vem älskar investmentbolag?". Detta är den försåtliga form av fråga där ett svar finns inbyggt redan i frågan, men det svaret är inte acceptabelt.

Då jag nu vänder mig i första hand till er, våra aktieägare, som i den egenskapen redan, om inte älskar oss, så åtminstone köpt aktier i vårt bolag, kanske jag slår in öppna dörrar när jag även i detta sammanhang vill slå ett slag för investmentbolagen som en utomordentligt intressant form för kapitalplacering. Men för att ge er en bekräftelse på att ni gjort en klok placering och kanske också för att hjälpa till att försvara er mot dem som vill ifrågasätta er kompetens som aktieplacering, vill jag ändå ge er några goda argument.

Investmentbolaget erbjuder en professionell förvaltning. Det är tidsödande att hantera en egen portfölj och det kräver också kunskap och erfarenheter som kanske alla inte besitter.

Mot det här argumentet finns invändningar. Det finns klara alternativ till investmentbolagen, såsom allemansfonderna och aktiefonderna.

Allemansfonderna erbjuder mycket riktigt det ur skattesynpunkt bästa alternativet för sparande i aktier, men det medger endast sparande till ett ganska begränsat belopp.

Aktiefonderna, som tidigare var skattemässigt gynnade i förhållande till investmentbolag, har inte längre denna privilegierade ställning. Aktiefonderna har dessutom väsentligt mindre frihet än investmentbolagen. De kan till exempel inte lånefinansiera sig, något som allvarligt försämrar deras möjligheter till lönsamhet och tillväxt jämfört med investmentbolagen. En aktiefond kan, i situationer när andelsägare säljer andelar, tvingas sälja av sina aktieinnehav för att återlösa andelar och därmed komma att pressa kursen på de aktier man säljer.

Investmentbolaget är liksom aktiefonderna, men till skillnad från den enskilde aktieägaren, befriat från realisationsvinstskatt. Befrielsen gäller vinster vid försäljningar av aktier och aktieliknande instrument såsom börsaktier, aktier i egna dotterbolag, teckningsoptioner, svenska konverteringslån m m. Detta är en nyhet i det skattesystem som gäller från och med innevarande år. Och för denna privilegierade ställning har investmentbolagen fått betala ett pris. En schablonintäkt på 2 procent skall utgå på marknadsvärdet av investmentbolagens innehav av aktier, vilket, annorlunda uttryckt, innebär att investmentbolagen med nuvarande skatteregler får betala en "förmögenhetsskatt" på 0,6 procent. Detta måste väl ändå vara en klar nackdel för investmentbolagen, i synnerhet som aktiefonderna har en lägre schablonintäkt 1,5 procent?

Nej, så är faktiskt inte fallet. Investmentbola-

gen har full rätt att kvitta schablonintäkten mot räntekostnader, en möjlighet som aktiefonderna inte har då de, som ovan nämnts, inte kan lånefinansiera sig. Schablonintäkten blir därigenom dyrare för aktiefonderna än för investmentbolagen, som genom belåning av portföljen kan eliminera schablonintäkten. Den möjligheten är inte en upptäckt av skarpsinniga skatteplanerare utan anvisades faktiskt redan i förarbetena till den nuvarande skattelagstiftningen.

Aktier i investmentbolag handlas i regel med rabatt, dvs kursen på aktierna är lägre än nettovärdet per aktie av investmentbolagets tillgångar minus skulder. Att köpa något med rabatt måste väl ändå vara en klar fördel?

Den sk sk investmentbolagsrabatten, som regelmässigt uppgått till 20-30 procent med variationer uppåt och nedåt, har till de yttersta av dessa dagar förklarats med den eviga reavinstbeskattning som gällt för investmentbolagen fram till innevarande år. Många bedömare hade väntat att rabatten i och med det nya skattesystemet skulle upphöra helt. Detta hade också varit en logisk utveckling. Men rabatten finns likväl kvar fast nu under nytt namn: makt-rabatt. Och på den här punkten måste ni som aktieägare i ett investmentbolag vara beredda på en hård argumentering. Enligt kritikerna, och de är många, är rabatten betingad av att investmentbolagen inte alltid ser till *alla* aktieägares bästa utan gör placeringar som i första hand är ägnade att tillgodose någon eller några aktieägares behov av att försvara en etablerad maktstruktur.

Det skall inte förnekas att det i vissa fall har funnits skäl för en sådan kritik, även om också en "maktaffär" i ett längre perspektiv kan vara riktig ur alla aktieägares synpunkt. Men det är viktigt att i det här avseendet inte dra alla investmentbolag över en kam. Av stor betydelse kan till att börja med ägarstrukturen vara. Ett investmentbolag med flera starka ägare ur

skilda "sfärer" bör ur den här synpunkten ge övriga aktieägare en större trygghet.

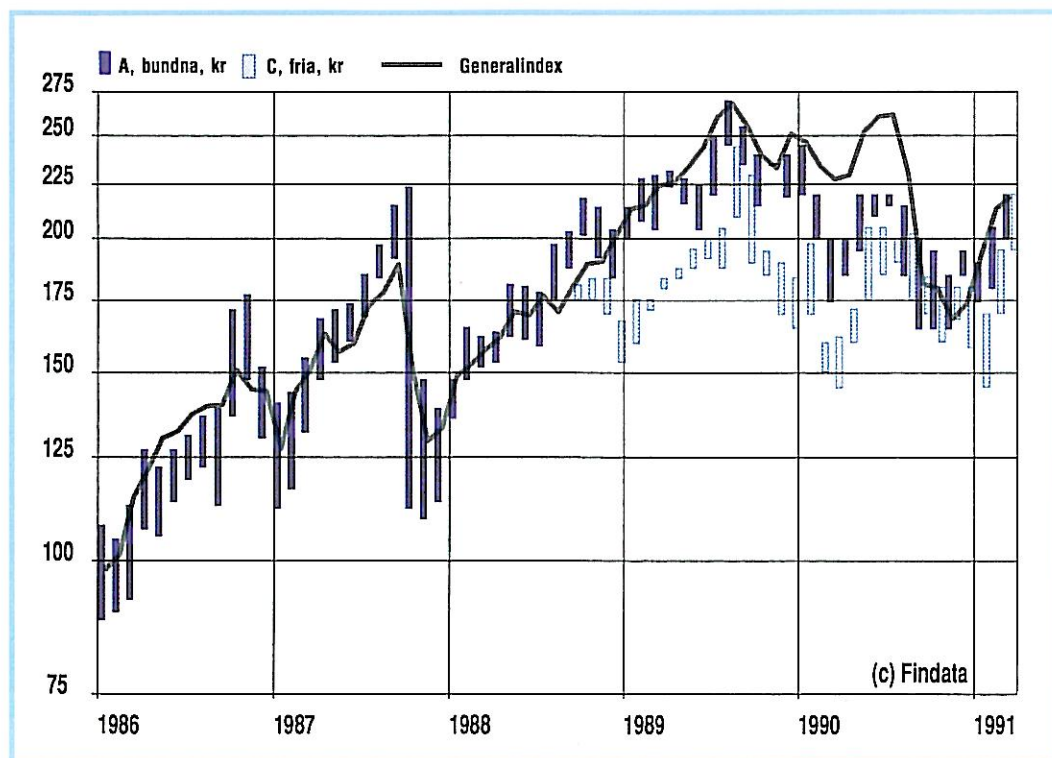
En granskning av hur investmentbolagen historiskt agerat bör vidare vara vägledande för den presumtive aktieägaren. Låt mig emellertid ge ett exempel från sen tid. För inte så länge sedan sålde Industrivärden hela sitt innehav av röststarka aktier i Volvo till Renault. Före denna försäljning var Industrivärden en av de röstmässigt starkaste ägarna i Volvo. Efter Volvo/Renaultaffären, som bl a resulterar i ett korsägarförhållande mellan de båda bolagen, bedömde vi det inte ekonomiskt motiverat och därmed inte i våra aktieägares intresse att genom ett stort innehav av röststarka aktier så att säga "betala" för en maktposition. Försäljningen gav ett för Industrivärdens aktieägare mycket gynnsamt ekonomiskt utfall.

Jag har hittills huvudsakligen uppehållit mig vid investmentbolag i allmänhet. Som bekant skiljer man mellan två olika typer av investmentbolag, rena och blandade. Industrivärden tillhör den senare kategorin, något som jag också berörde i årsredovisningen för 1989 där jag uttryckte min tillfredsställelse över omvandlingen från rent till blandat investmentbolag. Det är nämligen det blandade investmentbolaget, dvs det bolag som förenar en börsaktieportfölj med betydande innehav av rörelsedrivande dotterbolag, som enligt vår uppfattning ger aktieplaceringen ett av de intressantaste alternativen för kapitalplacering. Förutom att kombinationen börsaktier och helägd rörelse kan vara gynnsam såväl med avseende på avkastning som på risk, kan det blandade investmentbolaget genom en till det nya skattesystemet avpassad organisatorisk och finansiell struktur uppnå ur resultatsynpunkt mycket gynnsamma effekter. När väl marknaden får detta klart för sig, och till att börja med avskaffar investmentbolagsrabatten för vår typ av företag, håller jag det inte för uteslutet att något av ett kärleksförhållande ändå kan uppstå.

Carl-Erik Feinsilber

Industrivärdens aktier och KVB

Grafen visar utvecklingen av Industrivärdens aktier av de noterade serierna A bundna och C fria, jämfört med generalindex. Industrivärdens aktiers (A bundna) årliga genomsnittliga kursökning de senaste fem åren har varit 15 procent, jämfört med 13 procent för generalindex.

Industrivärdens aktier

Antal aktier och dess fördelning på aktieslag kan utläsas i nedanstående tabell:

Varje A- och B-aktie berättigar till en röst och varje C-aktie till 1/10 röst. Alla aktier medför samma rätt till andel i bolagets tillgångar och vinst. Aktiernas nominella värde är 20 kr. Aktier av samtliga serier är noterade på Stockholms Fondbörs.

Industrivärdens aktier

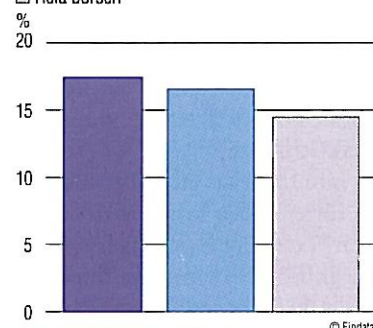
Antal aktier	Nominellt värde, Mkr	Andel, %, av	
		röstetal	antal aktier
23 578 001 A-aktier, bundna	471,6	84,3	66,9
3 599 207 B-aktier, fria	72,0	12,8	10,2
8 082 643 C-aktier, fria	161,6	2,9	22,9
35 259 851	705,2	100,0	100,0

Industrivärdens KVB

Antal KVB	Nominellt värde, Mkr	Andel, %, av antal KVB
1 458 225 B-KVB, fria	134,2	14,5
4 533 119 C-KVB, fria	417,0	45,1
10 044 076	924,1	100,0

Effektivavkastning 5 års genomsnitt

■ Industrivärdens, A-aktien
■ Investmentbolag noterade på börsen
□ Hela börsen

Effektivavkastningen är ett mått som anger hur stor förändringen i aktiekursen har varit under året med tillägg av årets utdelning i relation till aktiekursen vid årets början. (Utdelningen antas återinvesteras varje år i nya aktier.) I grafen presenteras den genomsnittliga effektivavkastningen för Industrivärdens A-aktie de senaste fem åren jämfört med genomsnittet för övriga börsnoterade investmentbolag samt börsen i sin helhet.

Industrivärdens konvertibla vinstandelsbevis

Industrivärdens upptog 1988 ett konvertibelt förlagslån genom utgivande av konvertibla vinstandelsbevis (KVB). Lånet förfaller till betalning 2028.01.31. Under 1989 emitterades, i samband med att PLM förvärvade det engelska börsföretaget Redfean, ytterligare KVB av serie B fria.

KVB av samtliga serier är noterade på Stockholms Fondbörs. Vinstandelsbevisen kan när som helst konverteras till aktier. KVB-ägare inbjuds att delta på Industrivärdens bolagsstämma, men saknar rösträtt.

Avkastningen utgår i form av en ränta per vinstandel som är 115 procent av den utdelning

per aktie som bolagsstämman beslutade avseende föregående räkenskapsår. KVB-räntan betalas ut samtidigt med utdelningarna.

Antalet KVB och fördelningen kan utläsas i tabellen på sidan 6.

Varje KVB är konvertibel till aktie av motsvarande serie. Det nominella värdet av en KVB är 92 kr.

Obligationslån

Under 1984 emitterades med företrädesrätt för aktieägarna ett obligationslån med avskiljbara optionsrätter. Lånet, som uppgår till 180,5 Mkr, löper med 7 procents ränta och förfaller till betalning 1991.08.28. Räntan utbetalas halvårsvis den 28 februari och 28 augusti.

De tillsammans med lånet emitterade optionsrätterna är av två serier. En optionsrätt av serie 1 berättigar till teckning av 2,5 nya aktier till en kurs av 80 kr per aktie. Två optioner av serie 2 berättigar till teckning av en ny aktie till en kurs av 120 kr per aktie.

Teckning kan ske till och med 1991.08.28. Vid utnyttjande av de per 1990.12.31 utlöppande optionsrätterna av serie 1 och 2 tillkommer högst 2 224 258 A-aktier och högst 339 254 B-aktier. Aktiekapital och reservfond tillförs därvid högst 51,3 Mkr respektive 167,4 Mkr.

Aktiekapitalets utveckling

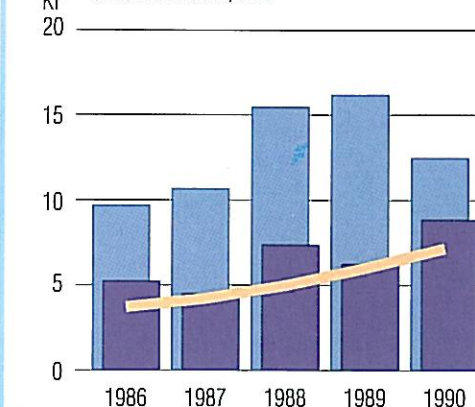
Genom att optionsrätter och KVB konverterats efter bokslutsdagen till och med 1991.01.20 har antalet aktier som berättigar till utdelning för 1990 ökat med 617 151 till sammanlagt 35 877 002.

Aktiekapitalets utveckling

Mkr	Aktiekapital	Antal aktier	
1986	Konvertering	545,5	27 276 679
	Utnyttjande av optionsrätter	545,5	27 277 407
1987	Konvertering	548,6	27 431 694
	Utnyttjande av optionsrätter	548,7	27 433 920
1988	Konvertering av KVB	549,4	27 472 262
	Utnyttjande av optionsrätter	552,3	27 614 803
1989	Fondemission	692,6	34 631 057
	Konvertering av KVB	701,6	35 081 607
	Utnyttjande av optionsrätter	703,5	35 173 672
1990	Konvertering av KVB	705,0	35 250 390
	Utnyttjande av optionsrätter	705,2	35 259 851
1991	Konvertering av KVB	710,4	35 521 862
	Utnyttjande av optionsrätter	717,5	35 877 002

Vinst och utdelning per aktie

■ Utdelning
■ Resultat efter börsaktieförsäljningar, extraordinära poster och schablonskatt, 30%
■ Resultat efter finansiella poster, minoritetsandel och schablonskatt, 30%

Utdelning

Styrelsen har till bolagsstämman föreslagit en utdelning på 7:20 (6:00) kr per aktie. Styrelsens förslag innebär att den årliga genomsnittliga utdelningstillväxten de senaste fem åren uppgår till 17 procent. Utvecklingen av utdelning och KVB-ränta kan utläsas i nedanstående tabell:

Utveckling av utdelning och KVB-ränta

Kr	1990	1989	1988	1987	1986
Utdelning	7:20 ¹⁾	6:00	5:00	4:20	3:80
Utdelningstillv. per år, % ²⁾	20	20	19	11	16
KVB-ränta	8:28 ¹⁾	6:90	5:75	4:83	-

¹⁾ Enligt styrelsens förslag.

²⁾ Årlig genomsnittlig utdelningstillväxt de senaste 5 åren 17 procent.

Beräknat substansvärde

Substansvärdet mäter aktie- och KVB-ägarnas gemensamma förmögenhet, där förmögenhet definieras som skillnaden mellan tillgångarnas och skuldernas "marknadsvärden". Beräkningen har gjorts per 1990.12.31.

Beståndsdelarna i Industrivärdens tillgångar är:

- börsaktieportföljen
- industri- och handelsrörelserna
- förvaltningsfastigheterna.

Börsaktieportföljen har värderats till börskurs per 1990.12.31 och hade ett värde av 7 002 (8 597) Mkr. I de fall notering av A-aktier saknas har som regel B-aktiens kurs använts. Fermentainnehavet, vilket består av enbart A-aktier, har upptagits till 10:50 kr per aktie.

Börsaktieportföljen presenteras mer i detalj på sidorna 9–15 i årsredovisningen.

Industri- och handelsrörelserna har värderats till anskaffningskostnad. I dotterbolaget PLMs fall uppgår detta till 2 100 Mkr. Industri- och handelsrörelserna i Dacke (handelsrörelsen arbetar under namnet Indutrade) har ett anskaffningsvärde på 1 050 Mkr. Hade industri- och handelsrörelsen värderats till P/E-talet för motsvarande företag enligt Affärsvärldens placeringsindikator vid årsskiftet, hade det sammanlagda marknadsvärdet för dessa verksamheter ökat med 25 Mkr eller 0:50 kr per aktie och KVB.

Fundaments förvaltningsfastigheter har per 1990.12.31 av utomstående värderingsmän värderats till 1 600 Mkr. Nettovärdet efter avdrag av de låneskulder som åvilar fastigheterna är 1 220 Mkr.

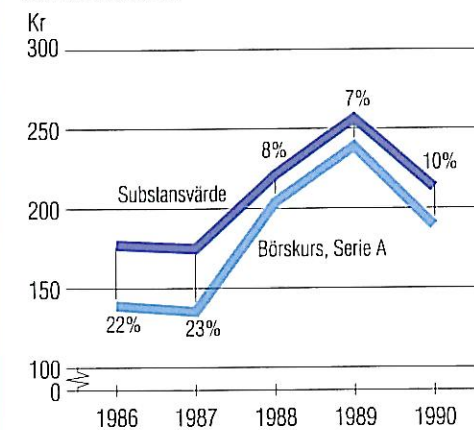
Substansvärdets utveckling

	1990	1989	1988	1987	1986
Mkr	9 950	12 180	10 150	6 245	6 400
Förändring, %	-18	20	63	-2	38
Kr per aktie och KVB	212	258	221	176	179
Förändring, %	-18	17	26	-2	36

De största aktieägarna

Industrivärden har ca 10 900 aktieägare. Med hänsyn även till KVB uppgår det sammanlagda antalet placerare i aktier och KVB till ca 14 900. Många av de största aktieägarna är investmentbolag, försäkringsbolag och pensionsstiftelser, dvs institutioner som i sig representerar ett stort antal enskilda personer.

Substansvärde per aktie och KVB samt börskurs

Vid en jämförelse av Industrivärdens aktie av serie A och bolagets substansvärde per aktie och KVB kan en uppskattning göras av hur stor den sk investmentbolagsrabatten är.

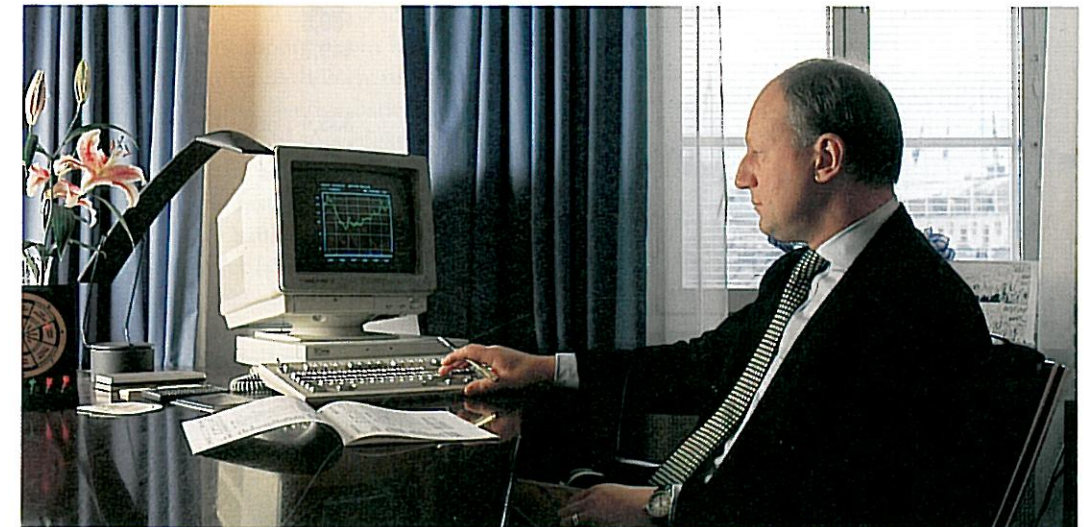
Substansvärdets sammansättning 1990.12.31

	Kr per aktie	
	Mkr	och KVB
Börsaktier	7 002	149
Industri- och handelsrörelse	3 150	67
Förvaltningsfastigheter	1 220	26
Övriga tillgångar/skulder	-1 422	-30
	9 950	212

Ägarförhållanden 1990.12.31

	Antal aktier	Andel, %, av	
		röstetal	antal aktier
Förvaltnings AB Ratos	6 001 016	21,4	17,0
SCA, genom dotterbolag och närstående stiftelser	5 950 867	21,0	16,9
Investment AB Bahco	1 755 350	5,1	5,0
Yggdrasil	1 392 621	5,0	4,0
SHBs pensionsstiftelse	1 322 000	4,7	3,8
Trygg-Hansa pensf. och livf.	1 740 525	4,0	5,0
SHBs pensionskassa	836 300	3,0	2,4
Skanska	730 625	2,1	2,1
SPP	2 124 011	1,8	6,0
Oktogonen	500 000	1,8	1,4
	22 353 315	69,9	63,6

Börsportföljens börsvärde uppgick i mars 1991 till närmare 9 miljarder kr. Den svarar för ca två tredjedelar av Industrivärdens totala substansvärde. Innehaven i 11 svenska börsbolag ger en tillfredsställande riskspridning. Som stor ägare med röststarka aktier kan Industrivärden också utöva en aktiv ägarroll.

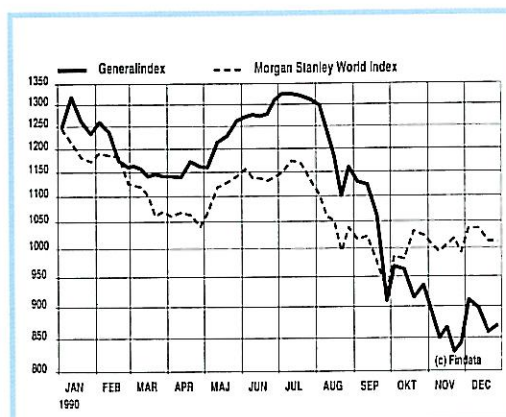

Olof Wesström, längst ned, ansvarar för handel med aktier och andra värdepapper. Börsaktieportföljen är värd närmare 9 miljarder kr.

Börsåret 1990

Börsaktieinnehavet är den till storleken dominerande tillgången i Industrivärden balansräkning. Börsportföljen motsvarar ca två tredjedelar av substansvärdet. Portföljen är koncentrerad till innehav i 11 svenska börsbolag. Placeringarna utgörs huvudsakligen av röststarka aktier. Industrivärden är störste ägare, eller en av de största, i flertalet av bolagen. Som stor ägare och genom styrelserepresentation – Industrivärden är representerat i samtliga bolag utom ett – kan Industrivärden utöva en aktiv ägarroll. Investeringar i 11 olika börsföretag medger en fullt tillfredsställande riskspridning i portföljen.

Börsaktierna innehas av moderbolaget AB Industrivärden samt de helägda förvaltningsbolagen Handus och Delus. Handel med börsaktier och andra noterade värdepapper bedrivs i det helägda dotterbolaget Hindus.

1990 – ett dramatiskt börsår

Under större delen av 80-talet var börsaktier en överlägsen placering på de flesta kapitalmarknader, inte minst den svenska. Det första året på

Börsportföljen 1990.12.31

Serie	Antal/ Nom värde	Marknads- värde, Mkr	% -andel av		
			röster ¹⁾	kapital ¹⁾	
VERKSTADSINDUSTRI					
Ericsson	A	4 984 035	1 074,9	26,5	2,7
	B	921 700	169,6		
Volvo	A	453 000	97,4	1,5	0,6
	B	61 000	12,0		
SKOGSINDUSTRI					
SCA	A	17 025 000	1 549,3	23,9	9,1
	ECU-konv	5 055 000	38,4		
BANKER					
Handelsbanken	A	5 250 000	525,0	3,6	3,2
	B	525 000	49,9		
	Konv A	451 200	0,5		
INVESTMENTBOLAG					
Bahco	A	378 000	109,6	34,7	19,1
	B	1 642 000	449,7		
FASTIGHETS- OCH BYGGFÖRETAG					
Skanska	A	1 185 000	335,4	11,8	2,8
	B	660 000	186,8		
ÖVRIGA					
AGA	A	5 783 000	1 495,9	20,6	13,1
	B	590 000	157,6		
	Konv B	557 500	0,7		
Fermenta ²⁾	A	28 000 000	294,0	43,2	7,7
Euroc	A	2 547 000	254,7	8,9	7,2
Skandia		1 344 000	157,2	60 röster	1,8
Procordia	A	94 600	13,7	0,1	0,1
	B	154 400	22,6		
Övrigt			7,5		
			7 002,4		

¹⁾ Efter full utspädning ²⁾ Fermenta, som noteras på den s k O-listan, har medtagits bland börsaktier.

90-talet blev börsaktier den utan jämförelse sämsta placeringen. 1990 föll världsindex med 19 procent och den svenska börsen med 31 procent. Kursfallet var ett av de djupaste någonsin i Sverige.

Under 1990 försvagades konjunkturen i flera stora ekonomier, främst USA och Storbritannien. Utvecklingen för världens ledande ekonomier var emellertid splittrad. I Västtyskland och Japan upprätthölls en god tillväxt trots mycket höga realräntor. De flesta börser i vår omvärld föll under årets tre första månader.

I Sverige ledde de samhällsekonomiska problemen till en politisk kris under februari månad. Räntan höjdes kraftigt i syfte att förhindra utflöde av valuta. Den svenska börsen föll med 11 procent från årsskiftet till början av april månad.

De följande månaderna steg världens börser fram till mitten av sommaren. Kursuppgången på Stockholmsbörsen var snabbare än i vår omvärld, börsvärdet ökade med 18 procent mellan början av april och början av juli, och synes i efterhand överdriven. Den förstärktes av betydande likviditetstillskott genom överföringar från s k allemansparkonton till allemansfonder.

Från början av juli månad till årets slut föll Stockholmsbörsen med 35 procent. Det stora kursfallet utlöstes av Iraks invasion av Kuwait den 2 augusti. Invasionen och det krig som hotade ledde till kraftigt stegrade oljepriser samt oro för effekterna på inflation, efterfrågan och ekonomisk politik runt om i världen. Kursnedgången i Sverige blev väsentligt djupare än på flertalet andra börser beroende på oförmågan att lösa de grundläggande problemen i den svenska samhällsekonomi samt att börsen föreföll överraskad av de många svaga delårsrapporter som kom under sommaren och början av hösten: den ekonomisk-politiska krisen i Sverige hade skapat en snabb och brant konjunkturedgång. Som en följd av kursfallet på aktier samt misstro mot de högt uppdrivna fastighetspriserna uppstod en kris för de icke bankanknutna svenska finansbolagen under hösten. Den politiska krisen blev samtidigt allt tydligare och i oktober framtvingades ånyo en kraftig räntehöjning för att förhindra fortsatt valutautflöde.

Mot slutet av året präglades såväl Stockholmsbörsen som andra aktiemarknader i världen av tilltagande nervositet inför ett annalkande krig i Mellanöstern. Även konsekvenserna av det hotande sönderfallet i Sovjetunionen, de avbrutna GATT-förhandlingarna samt

Börsportföljens kursutveckling per innehav

	Kursförändring, %, per år		Värde, Mkr, 1990.12.31	Andel, %, av portföljvärdet
	1990	1986-90		
AGA	-3	9	1 654	24
SCA	-30	10	1 588	23
Ericsson	0	32	1 245	18
Handelsbanken	-3	20	575	8
Bahco	-9	29	559	8
Skanska	-49	18	522	7
Fermenta	-47	-47	294	4
Euroc	-59	20	255	3
Skandia	-47	12	157	2
Volvo	-56	-5	109	2
Övriga	-	-	44	1
			7 002	100
Industrivärden portfölj	-22			
Affärsvärldens generalindex	-31	13		

den påfrestande kreditstramningen i många ekonomier hämmade både kursutvecklingen och omsättningen på många av världens börser.

Efter den dramatiska kursnedgången under året värderades vid årsskiftet 1990/91 de svenska börsföretagens vinster lägre och direktavkastningen var högre än på länge. Det höga ränteläget innebar emellertid att börskurserna alltjämt inte framstod som låga i förhållande till företagens förväntade vinster under 1991 och 1992.

Börsportföljens värdeutveckling

Värdet på börsportföljen, justerat för årets köp och försäljningar, sjönk med 22 procent under 1990 (generalindex 31 procent) och uppgick på bokslutsdagen till 7 002 (8 597) Mkr. Den dolda reserven i portföljen minskade under året med 2 220 Mkr till 3 421 (5 641) Mkr. Från årsskiftet till och med 1991.03.05 har värdet ökat med 27 procent (generalindex 25 procent). Det uppgick då till 8 915 Mkr.

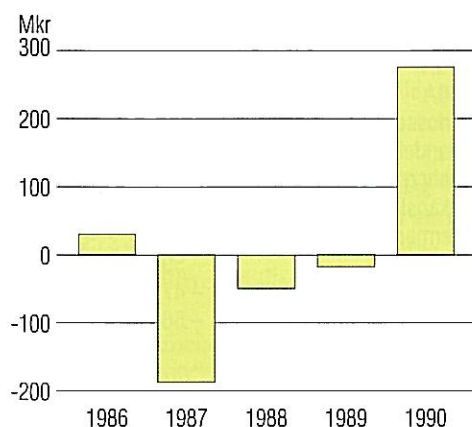
Köp och försäljningar av börsaktier

Under 1990 förvärvades börsaktier och konvertibler för 989 (739) Mkr. Försäljningar genomfördes för 712 (756) Mkr. Netto investerades således 277 Mkr.

Köp

234 035 Ericsson A, 639 700 Ericsson B, 136 500 Skanska A, 491 300 Skanska B, 590 000 AGA B, 520 000 Bahco B, 595 000 Euroc A, 4 375 000 Fermenta A, nominellt ECU 5 055 000 i SCA-

Nettoinvesteringar i borsportfoljen

konvertibler, 94 600 Procordia A och 154 400 Procordia B samt 61 000 Volvo B.

Försäljningar

1 262 100 Volvo A, 532 300 aktier och 73 200 KVB i Beijer Industries samt 306 000 Skandia.

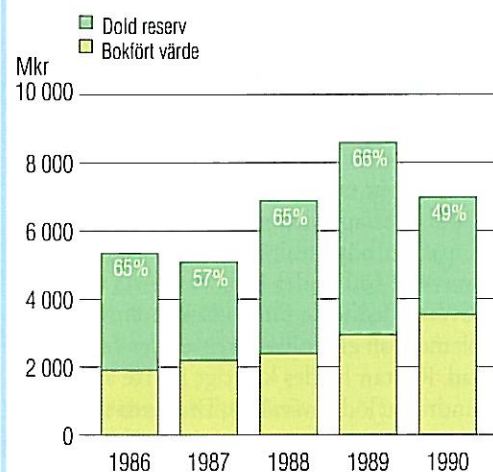
Under höstens allt kraftigare kursfall på Stockholmsbörsen inleddes omfattande förvärv av röstsvaga aktier i anslutning till de röststarka innehaven i portföljen. Så skedde i Ericsson, Skanska, AGA och Bahco. Tidigare under året förvärvades konvertibler i SCA. Ett optionsavtal om förvärv av Bahcoaktier träffades i december och ledde till köp av ytterligare 850 000 B-aktier för ca 255 Mkr i januari 1991. Ett nytt innehav tillfördes portföljen genom mindre köp i Procordia. Mot slutet av året köptes ett mindre antal röstsvaga aktier i Volvo.

Under året förvärvades även röststarka aktier i Euroc, Ericsson, Skanska samt Fermenta.

Förvärven av aktier i Volvo och Procordia är, liksom köpen av röstsvaga aktier i anslutning till innehaven av röststarka aktier i portföljen, av annan karaktär än de långsiktiga investeringarna i A-aktier. De sker på kortare sikt och är mer lättroliga än A-aktieinnehaven. Koncentrationen av portföljen och kompletteringen av A-aktieinnehav med B-aktier innebär ett fullföljande av Industrivärdens portföljstrategi.

Två försäljningar av mångåriga innehav av röststarka aktier genomfördes. I början av 1990 avyttrades hela innehavet i Beijer Industries,

Borsportfoljens marknadsvärde och dold reserv

vilket frigjorde ca 125 Mkr och medförde en vinst på ca 100 Mkr. Tidigt under året fattades beslut om att försöka avyttra hela innehavet av A-aktier i Volvo till Renault i samband med att Volvo och Renault tillkännagav alliansen mellan de två företagen. Försäljningen genomfördes i november samt till en mindre del i januari 1991. Den frigjorde sammanlagt ca 730 Mkr och medförde en sammanlagd vinst om ca 260 Mkr, varav 537 respektive 203 Mkr under 1990. Därutöver avyttrades en del av innehavet i Skandiaaktier under början av året.

Årets nettoinvestering har i huvudsak lånefinansierats, varför borsportfoljens belåningsgrad vid årets slut med viss förenkling kan sägas ha uppgått till $277/7\ 002 = 4$ procent. Inräknat hela försäljningen av Volvoposten samt hela förvärvet av Bahcoaktier utgjorde belåningen ca 5 procent.

Genom fondemission tillkom 525 000 B-aktier i Handelsbanken samt genom split 3 800 000 A- och 282 000 B-aktier i Ericsson.

Utdelningsintäkter och vinster vid försäljningar

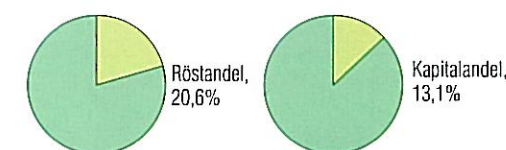
Erhållna utdelningar på borsaktier uppgick 1990 till 188 (163) Mkr, varav 142 (119) Mkr i moderbolaget.

Borsaktier avyttrades för 712 (756) Mkr under året och vinsten på försäljningarna utgjorde netto 322 (371) Mkr. Skattebelastningen på dessa realisationsvinster uppgick till 0 (0) Mkr.

Aktierna i borsportfoljen

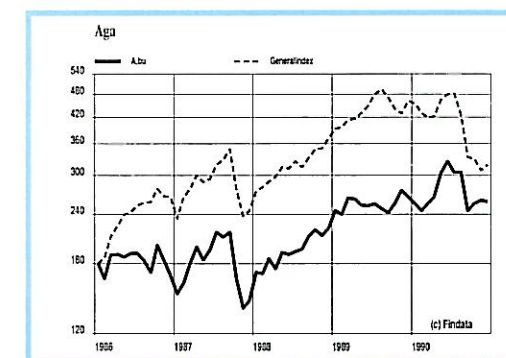
På denna och följande sidor beskrivs sex aktier i borsportfoljen. Marknadsvärdet av dessa innehav utgjorde vid årsskiftet 88 procent av portföljens totala borsvärde. Deras kursutveckling bestämmer hur borsportfoljens värde utvecklas. Nedan anges Industrivärdens andel av kapitalet och rösttalet i respektive bolag (efter full utspädning), resultatet per aktie enligt företagets beräkning liksom den föreslagna utdelningen för 1990. Kursutvecklingen för aktieslaget i förhållande till generalindex de senaste fem åren återges i diagram.

AGA

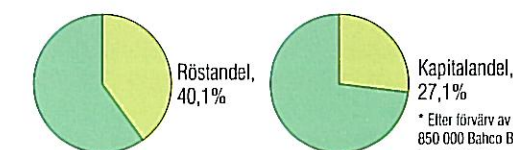

Resultat/aktie: 20:80 (15:40) kr
Föreslagen utdelning/aktie: 8:00 (7:00) kr

Under de senaste fem åren har AGA-aktien utvecklats sämre än index, de första fyra åren väsentligt sämre men däremot 1990 klart bättre. Vinstutvecklingen, som tidigare hämmades av ett omfattande investeringsprogram, har de senaste två åren varit god.

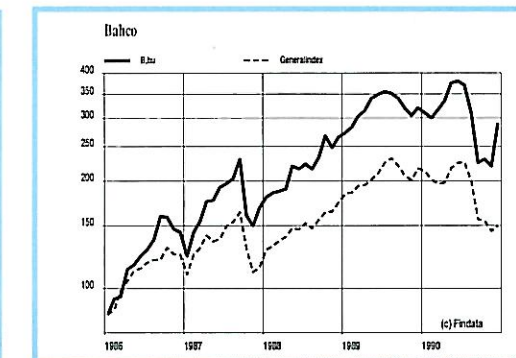

Bahco

Resultat/aktie: 24:00 (25:00) kr
Föreslagen utdelning/aktie: 10:00 (8:50) kr

Bahcokursen har utvecklats klart bättre än index under perioden 1986-90 med stöd av en mycket god vinst- och utdelningstillväxt.

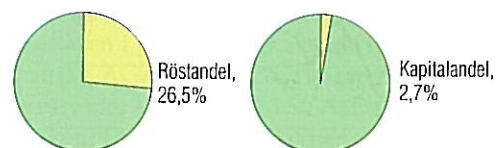

AGA är ett av världens ledande företag inom industriella och medicinska gaser med fabriker i 25 länder. Företaget, som omsätter 12 miljarder kr, har uppvisat en god vinstutveckling de senaste två åren.

Ericsson, som koncentrerat verksamheten på fast och mobil telekommunikation, klarade sig undan årets kursras på den svenska börsen, som totalt minskade med 31 procent.

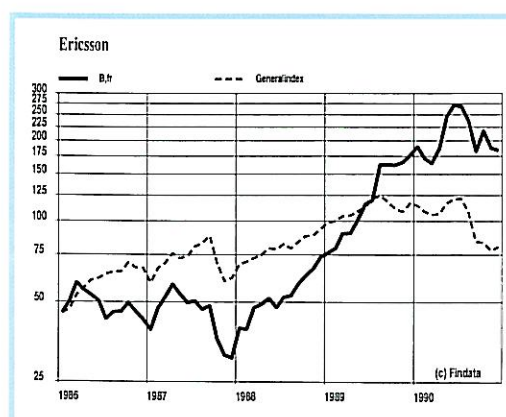

Ericsson

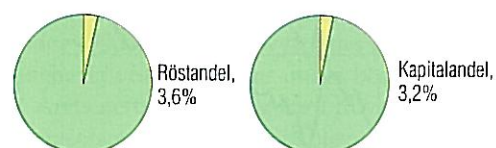

Resultat/aktie: 14:24 (10:24) kr
Föreslagen utdelning/aktie: 3:50 (2:80) kr

Efter koncentrationen till fast och mobil telekommunikation har vinsttillväxten varit mycket god och underbyggt utvecklingen av börskursen som vida överträffat index de senaste tre åren.

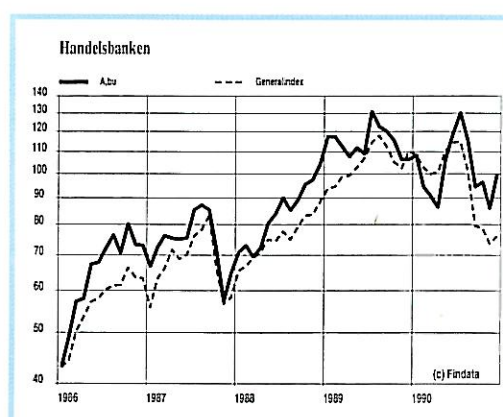

Handelsbanken

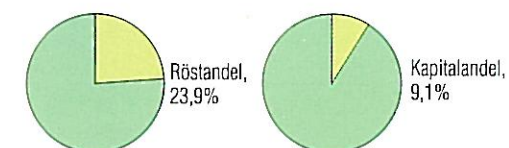

Resultat/aktie: 19:11 (17:20) kr
Föreslagen utdelning/aktie: 4:50 (3:73) kr

Kursen på Handelsbanksaktien har utvecklats något bättre än index de senaste fem åren. Bankens lönsamhet har varje år överstigit genomsnittet för konkurrenterna samtidigt som risktagandet hållits på en betryggande låg nivå.

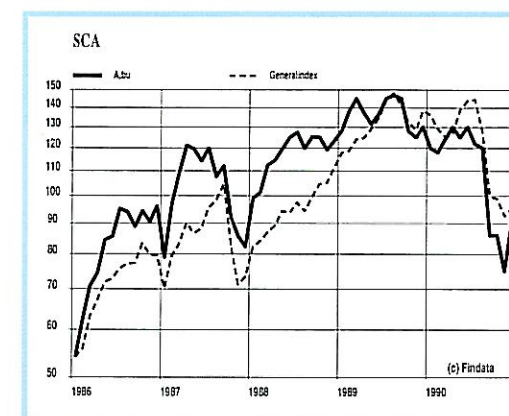

SCA

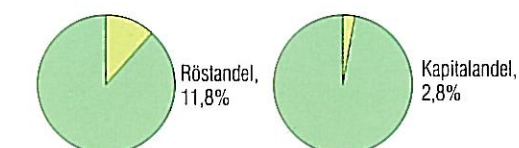

Resultat/aktie: 7:26 (9:47) kr
Föreslagen utdelning/aktie: 3:20 (2:90) kr

Konsumentnära produkter utgör mer än hälften av SCAs omsättning men aktiekursen följer vanligen utvecklingen för övriga skogs-baserade industriföretags aktier. Sedan 1989 till helt nyligen har såväl SCA-kursen som övriga skogsaktier utvecklats sämre än index.

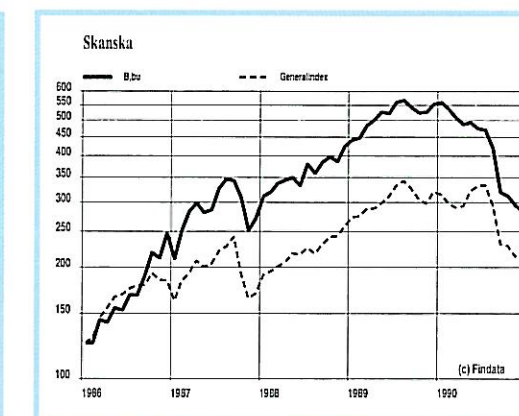
Skanska

Aktiekurs/substansvärde per aktie: 80 procent¹⁾
Uppskattad utdelning/aktie: 6:50 (5:25) kr¹⁾

Skanskaaktiens kursutveckling har överträffat index under lång tid fram till och med 1989 i kraft av en stabil tillväxt i både resultat och substans. Under 1990 föll den liksom andra fastighets- och byggföretagsaktier, men kursen har därefter inlett en återhämtning.

¹⁾ Substansvärdet och utdelningsprognosen är tidningen Affärsvärldens bedömningar per 1991.03.18.

SCA har investerat ca 2 miljarder kr i en anläggning för tillverkning av lättvikts-papper i Ortviken. Årets kursutveckling var i paritet med den svenska börsen.

Industrirörelsen består av PLM och Dacke. PLM är ett av Europas största förpackningsföretag med livsmedels- och dryckesindustrin som viktigaste kunder. Dacke är moderbolag för ett antal medelstora industriföretag med internationell inriktning.

PLM Glass Division förser stora delar av norra Europas dryckes- och livsmedelsindustri med glasförpackningar, ovan. Mitten: Karner tillverkar plashängare för hantering av kläder i hela distributionskedjan från fabrik till butik. Nedan: PLM Plastics Division har bl a specialiserat sig på plastförpackningar för juice och andra drycker. Arbetsuppgifterna, inte minst vid tryckning av förpackningar, kräver en stor yrkesskicklighet.

PLM

PLM är ett av Europas ledande förpackningsföretag såväl med avseende på storlek och produktprogram som på service och lönsamhet.

Huvudkontoret ligger i Malmö och tillverkningen sker vid 12 fabriker i Sverige, Danmark, Norge, Nederländerna, Tyskland och Storbritannien.

PLM är ett renodlat konsumentförpackningsföretag, vars produkter tillverkas i stål, aluminium, glas och plast.

Fyra divisioner

Koncernen består av fyra divisioner. Beverage Can Division tillverkar dryckesburkar och svarade 1990 för 38 procent av PLMs fakturering. Programmet inom Food Can Division utgörs av traditionella burkar för konserverade livsmedel.

Glass Division är en ledande leverantör av glasförpackningar till dryckes- och livsmedelsindustrin i norra Europa och svarade 1990 för 39 procent av PLMs fakturering.

Plastics Division har specialiserat sig på plastförpackningar för bl a drycker, livsmedel och läkemedel.

Tillväxten fortsätter

1990 uppgick faktureringen till 5 856 Mkr, vilket är en minskning med 5 procent. Sedan hänsyn tagits till under året förvärvade och avyttrade enheter ökade faktureringen med 12 procent. 76 procent av försäljningen avser utlandet, där de viktigaste länderna är Tyskland, Storbritannien och Danmark.

Generellt sett visade marknaden i de länder där PLM är representerat en god tillväxt avseende glasförpackningar och dryckesburkar, men däremot stagnation för konserverburkar och vikande tendens för plastförpackningar.

Speciellt intressant var utvecklingen i Tyskland där återföreningen inneburit en kraftig

Rolf Börjesson, VD

konsumtionsökning, vilket resulterade i stor efterfrågan på glasförpackningar och dryckesburkar.

Årets resultat efter finansiella poster blev 384 Mkr, vilket är en förbättring med 23 procent. Avkastningen på sysselsatt kapital steg från 16 procent 1989 till 20 procent. Samtliga divisioner med undantag för Plastics Division bidrog till resultatförbättringen.

Koncernens finansnetto belastades med 26 Mkr som en reservation för förlustrisker avseende kortfristiga placeringar på den svenska finansmarknaden.

Fortsatt strukturarbete

Under året fortsatte struktureringsarbetet i syfte att koncentrera verksamheten till områden där koncernen har ett konkurrenskraftigt tekniskt kunnande och en stabil, utvecklingsbar marknadsposition. I början av året avyttrades kakburksfabriken PLM Hüttel i Danmark och senare under våren plastfolieföretaget PLM Flexpack i Storbritannien. Vid halvårsskiftet såldes PLM Raku med två fabriker i Tyskland. De avyttrade verksamheterna gav ett likviditetstillskott på 255 Mkr och en extraordinär nettointäkt på 26 Mkr.

Under hösten togs beslut om att successivt

avveckla glasbruket i Hammar, Sverige, och koncentrera den skandinaviska glastillverkningen till svenska Limmared och norska Moss. Glasbruket i Hammar stängs senast 1993 och 103 Mkr reserverades i 1990 års bokslut som en extraordinär kostnad för den kommande avvecklingen.

Mer dryckesburkar

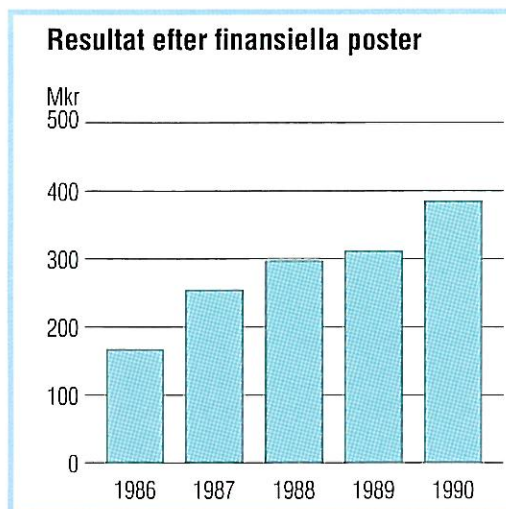
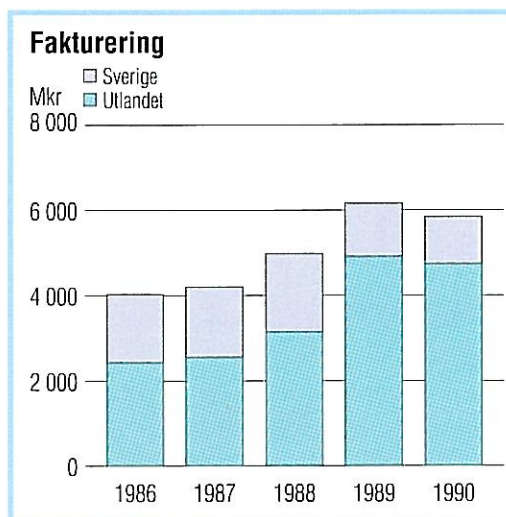
Ett strategiskt viktigt beslut har fattats om utbyggnad av kapaciteten på dryckesburkar. Detta sker dels genom en tredje produktionslinje i Berlinfabriken, dels genom en ny fabrik i La Ciotat utanför Marseille, Frankrike.

Investeringarna uppgår till 700 Mkr och innebär att PLM ökar sin kapacitet från drygt 3 till 5 miljarder burkar per år eller med 60 procent. Berlinutbyggnaden blir klar 1991 och Marseillefabriken i början av 1992. Huvuddelen av den tillkommande volymen är redan kontrakterad.

Beverage Can Division

Den europeiska marknaden för drycker befinner sig i stark tillväxt. För närvarande är produktionskapaciteten för dryckesburkar i Europa ca 21 miljarder per år. Utbud och efterfrågan är någorlunda i balans. Fyra företag dominerar och har tillsammans mer än 90 procent av marknaden. PLM ligger på fjärde plats med en marknadsandel på 16 procent.

Divisionens fakturering ökade med 16 procent till 2 237 Mkr och resultatet efter finan-

PLM har av tradition en stark ställning i Skandinavien som tillverkare av plåtförpackningar för konserverade livsmedel med fabriker i Hastrup, Danmark och Lysekil, Sverige.

Under året fattades ett strategiskt viktigt beslut att öka kapaciteten för dryckesburkar från drygt 3 till 5 miljarder burkar per år.

siella poster förbättrades med 40 procent till 134 Mkr.

Efterfrågan i Sverige var något sämre än väntat beroende på en relativt kall sommar. Trots detta blev utvecklingen för Malmöfabriken positiv till följd av fortsatta framgångar på utlandsmarknaderna.

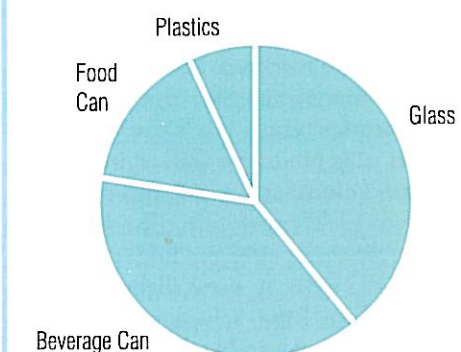
Berlinfabriken förbättrade sitt redan goda resultat och upplever för närvarande en mycket expansiv hemmamarknad. Installationen av den

tredje produktionslinjen löper utan störningar. Fabriken i Recklinghausen, Tyskland, som förvärvades i slutet av 1988, visar också en stark utveckling. Produktiviteten har förbättrats väsentligt och därtill kan läggas samordningsvinster med övriga enheter i divisionen.

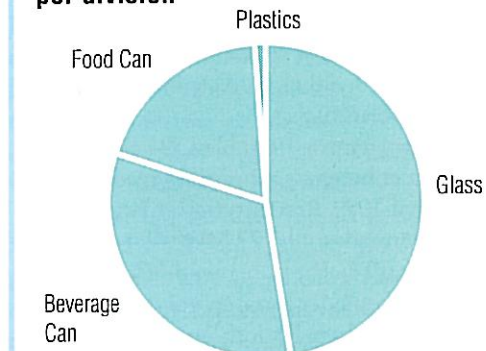
Food Can Division

Efterfrågan på konserverburkar är fortsatt

Fakturering per division

Resultat efter finansiella poster per division

vikande. I Sverige och Danmark karaktäriseras branschen av stora strukturella förändringar.

Faktureringen ökade för jämförbara enheter med 7 procent till 911 Mkr och resultatet efter finansiella poster förbättrades med 25 Mkr till 78 Mkr.

Den största fabriken ligger i Odense, Danmark. Enheten gav ett tillfredsställande resultat främst beroende på de positiva effekterna av flera års rationaliseringsarbete.

Fabriken i Lysekil hade ett bekymmersamt 1989, men redovisar en betydande förbättring 1990 till följd av snabbt insatta rationaliseringsåtgärder.

Glass Division

Glasbruken i Tyskland, Nederländerna och Storbritannien visade mycket stark tillväxt under året. Speciellt glädjande var resultatförbättringen i Redfearn Glass i Storbritannien, som förvärvades vid årsskiftet 1988/89.

Faktureringen ökade med 14 procent till 2 303 Mkr och resultatet efter finansiella poster med 24 procent till 196 Mkr.

Den svenska marknaden, som 1990 svarade för 17 procent av faktureringen, stagnerar och det är främsta skälet till den nu beslutade nedläggningen av glasbruket i Hammar. Produktiviteten i den svenska glasörelsen sjönk under året, vilket ledde till ett lägre resultat än fjolåret. Nivån är emellertid fortfarande tillfredsställande.

Även den norska marknaden noterade en vikande tendens, men trots detta lyckades glasbruket i Moss förbättra sitt resultat. En tillräcklig lönsamhet kommer dock att nås först när samordningen med den svenska verksamheten är fullt genomförd.

Plastics Division

Divisionen har under de senaste två åren genomgått en betydande förändring. Fem av sju fabriker har sålts och verksamheten har koncentrerats till en enhet i Lidköping och en i Langeskov i Danmark.

Faktureringen för 1990 blev 394 Mkr, för jämförbara enheter en minskning med 5 Mkr jämfört med 1989. Resultatet efter finansiella poster försämrades med 23 Mkr till 4 Mkr i förhållande till fjolårets, beroende på högre utvecklingskostnader samt en volymnedgång i den danska rörelsen. Rationaliseringsåtgärder påbörjades under året och kommer att ge effekt 1991 och framåt.

Glasförpackningar upplever en renässans på kontinenten. Glasbruken i Tyskland, Nederländerna och Storbritannien visade mycket stark tillväxt under året.

Marknaden och branschen

PLM är ett europeiskt företag med rötterna i Sverige. 76 procent av faktureringen ligger utanför landet och 60 procent utanför Skandinavien.

En klart övervägande del av PLMs verksamhet vänder sig till kunder inom livsmedels- och dryckesindustrin. I Europa sker nu en mängd sammanslagningar, fusioner och förvärv inom dessa branscher bland annat som en förberedelse för EGs inre marknad. Här kommer delvis nya konsumtionsmönster att utvecklas i och med att konsumenterna i högre grad än tidigare kommer att välja produkter från andra länder.

Detta kan komma att innebära en god tillväxt för livsmedelsföretag, som tillverkar och distribuerar paneuropeiska produkter och därigenom kan dra nytta av storskalighet i hela sin verksamhet. Coke, Pepsi, Schweppes, Heineken, Carlsberg, BSN, Unilever, Nestlé, Heinz, Kraft och Grand Metropolitan är alla exempel på företag, som rustar sig för det nya Europa.

Rustar för det nya Europa

Den europeiska förpackningsindustrin måste också anpassa sig till dessa förändringar i kundstrukturen genom förbättrad effektivitet, högre kvalitet, bättre service och ökad flexibilitet.

Den europeiska förpackningsmarknaden för konsumentprodukter representerar ett värde av ca 350 miljarder kr per år. Branschen består av en mängd företag med olika inriktning och storlek. Trots stora förvärv och sammanslagningar på senare år har inget enskilt företag mer än 5 procent av totalmarknaden.

Förpackningar är mogna produkter och tillväxten följer i stort utvecklingen av bruttonationalprodukten i respektive land. Betydande förändringar kan emellertid ske genom substitut, till exempel om en leverantör under en period distribuerar sin produkt i glasförpackning och sedan går över till plast och möjligen därefter varierar på nytt sedan marknadsbilden förändrats.

Av de tio största företagen på marknaden

har PLM det mest diversifierade utbudet vad gäller material. Den strategiska planeringen utgår från att PLM skall fortsätta att tillhöra de större företagen i branschen för att kunna ge de multinationella kundföretagen bättre service, nå en kostnadseffektiv samordning och utnyttja skalfördelar.

Stark position

PLM har en stark position i Skandinavien och en framskjuten ställning i Tyskland och Benelux. Genom de senaste årens förvärv har marknadsandelarna ytterligare förbättrats i dessa regioner samtidigt som PLM blivit en betydande aktör i Storbritannien.

PLM har i första hand valt att koncentrera verksamheten till förpackningar för drycker i glas och metall. Dessa segment svarar idag för ca 75 procent av koncernens fakturering. Här är etableringströsklarna höga, vilket brukar betyda färre aktörer. Detta skapar förutsättningar för en strukturering av branschen i en för PLM

önskvärd riktning, vilket på sikt bör leda till en stabil lönsamhet på en högre nivå.

När det gäller plastförpackningar är marknaden mycket fragmenterad med en mängd företag.

Enligt PLMs bedömning kommer plastförpackningar även framgent att ha en vital betydelse för koncernen och ser tillväxten framför allt inom dryckes- och livsmedelsindustrin.

PLM har av tradition en stark ställning i

Skandinavien beträffande traditionella plåt-förpackningar för livsmedel. Strategin är att värna om denna position. Huruvida koncernen skall växa i Europa inom detta område skall avgöras efter noggranna överväganden. Branschen är mogen och det finns klara tendenser till en bestående avmattning i efterfrågan.

Framtidsutsikter

Den hittillsvarande utvecklingen har visat att PLM är relativt okänsligt för konjunktursvängningar. Det beror dels på att behovet av mat och dryck måste tillgodoses både i goda och dåliga tider, dels på att verksamheten har en tillfredsställande geografisk spridning och vänder sig till flera kundgrupper.

Det finns emellertid andra yttre faktorer som påverkar efterfrågan på PLMs produkter. Hit hör vädret. Dryckeskonsumtionen stiger under varma somrar och skördeutfallet påverkar behovet av burkar för konserverade grönsaker.

En annan betydelsefull faktor är temporära, internationella handelsrestriktioner.

PLM har en offensiv strategi för 90-talet och utsikterna för en fortsatt positiv utveckling bedöms som goda. Företaget kommer att aktivt delta i den framtida struktureringen av förpackningsindustrin i Europa, vilket bland annat innebär strategiska expansionsinvesteringar och ytterligare företagsförvärv.

PLM Plastics Division koncentrerades under 1990 till den skandinaviska marknaden med en tillverkningsenhet i Danmark och en i Sverige.

PLM i sammandrag

Mkr	1990	1989	1988 ¹⁾	1987	1986
Fakturering	5 856	6 152	5 001	4 218	4 005
varav utanför Sverige, %	76	79	67	63	62
Resultat efter finansiella poster	384	311	297	253	166
Räntabilitet på sysselsatt kapital, %	20	16	17	17	13
Investeringar i anläggningar	405	378	390	335	190
Synlig soliditet, %	33	29	27	34	35
Medelantal anställda	6 342	7 954	7 856	7 489	7 575
varav utomlands	4 306	5 845	4 745	4 349	4 354

¹⁾ Proforma

Dacke

Från och med 1990 har Dackes verksamhet delats upp i två fristående underkoncerner i Industrivärden. Den ena är industrigruppen Dacke och den andra är Indutrade, tidigare Industriell Handel i Dackekoncernen.

Dacke är efter denna förändring en renodlad industrigrupp med en stark internationell inriktning. Dacke har ca 1 600 anställda, varav 600 i Sverige.

Dackes affärsidé är att förvärva medelstora företag med egna produkter inom lätt industri och utveckla dem till en marknadsledande position genom kundorientering och specialisering.

Anders Karlsson, VD

Tre verksamhetsområden

Dacke består av de tre verksamhetsområdena Plastmaskiner, Hydraulik och Hanteringssystem. Dessa omfattar i sin tur sju företagsgrupper med totalt ansvar för den operativa rörelsen.

Samtliga företag har en god tillväxtpotential. De har funnits i Dackekoncernen en längre tid och har utvecklats organiskt genom investeringar i produktions- och marknadsföringsresurser. En huvudstrategi är att förvärva företag som antingen kompletterar de etablerade rörelsegrenarna eller ryms inom ramen för Dackes kompetens och affärsidé.

Den fakturerade försäljningen för 1990 uppgick till 1 265 Mkr, vilket är en ökning med 14 procent sedan hänsyn tagits till förändringar i koncernens sammansättning.

Resultatet efter finansiella poster blev 64 Mkr mot 91 Mkr för jämförbara enheter 1989. Plastmaskiners och Hydrauliks utfall var något sämre än fjolåret, medan Hanteringssystem noterade ett bättre resultat. Av Dackes sju företag gick fem bättre än 1989.

Plastmaskiner

Verksamhetsområdet består av de tre företagsgrupperna Automatik, Rapid och Condux. Automatik tillverkar och marknadsför maskiner för pelletizers som används för att för-

vandla varm plastmassa till granulat samt komponenter och anläggningar för att omvandla varm plastmassa till fibrer eller tråd.

Rapid koncentrerar sig på tillverkning av små och medelstora kvarnar för återvinning av plastavfall, medan Condux program utgörs av ett brett sortiment av kvarnar för olika typer av torrmalning för återvinning och för produktionsprocesser.

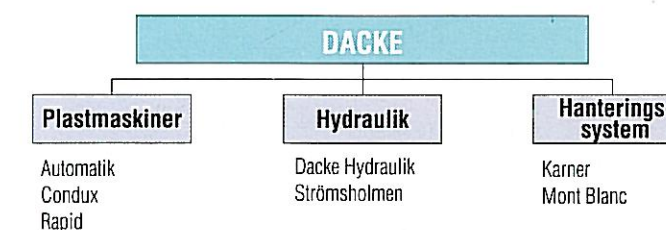
För Automatik blev resultatet 1990 sämre än 1989. Pelletizerdivisionen motsvarade i stort sett förväntningarna och visade en fortsatt positiv tillväxt, medan divisionen för spinnerianläggningar hade en fortsatt ogynnsam utveckling.

Rapid återhämtade sig efter tillbakagången 1989. Betydande investeringar gjordes i fabriken i Bredaryd och arbetet fortsätter under 1991 med en ytterligare modernisering av maskinparken, ny fabrikslayout och bättre materialflöde för att öka produktiviteten.

I Tyskland förstärktes det egna försäljningsbolaget och i USA förbättrade Rapid Inc sin position i en vikande marknad. Totalt sett är bolagets resultat bättre än fjolårets.

Såväl Rapid som Automatiks pelletizerdivision har mycket starka positioner inom sina respektive områden. Automatik är ledande i världen och Rapid störst i Europa och USA.

Under 1990 påverkades Rapid negativt av en svag konjunktur i Storbritannien och USA, medan övriga Europa, främst Tyskland visade en stark utveckling.

För Automatik var den viktiga USA-marknaden vikande och karaktäriserades under andra halvåret av avvaktan och senareläggning av order.

För 1991 är läget svårbedömbart och beroende av det allmänna investeringsklimatet.

Automatikens spinneridivision kommer att anpassa sin verksamhet till det rådande marknadsläget och ha som huvudstrategi att återgå till att vara komponentleverantör. Verksamheten inom Condux är för närvarande under

omprövning och kan komma att avskiljas från verksamhetsområdet.

Hydraulik

Verksamhetsområdet består av Dacke Hydraulik och Strömsholmen. Dacke Hydraulik rymmer ett antal bolag som var för sig är specialiserade på en produkt eller kundgrupp.

Den sammanhållande faktorn är affärsidén att tillhandahålla kunskap och komponenter

Dacke har levererat hydrauliken till de underjordiska försörjningssystem som automatiskt hanterar dockning vid gaten, avfall, bagage, bränsle, catering etc för planen på nya Inrikes på Arlanda. Härigenom minskas planens turn-around-tider. Samtidigt reduceras trafiken på plattan liksom de tunga lyften.

samt utveckla, tillverka och marknadsföra hydraulsystem. Strömsholmen har gasfjädrar till pressar för personbilstillverkning som sin huvudprodukt.

Efterfrågan på Dacke Hydrauliks produkter var god under första delen av 1990, men halvårsskiftet markerade ett klart trenderbrott med minskad ordergång.

Marknaden för Strömsholmens gasfjädrar är cyklisk och beroende av bilindustrins investeringar i nya modeller. Efter ett extremt högt resultat 1989 återgick företaget till en mer normal nivå under 1990 till följd av lägre volymer. En intensiv produktutveckling ledde till introduktion av flera nyheter och i USA har en rikstäckande distributör påbörjat marknadsföringen.

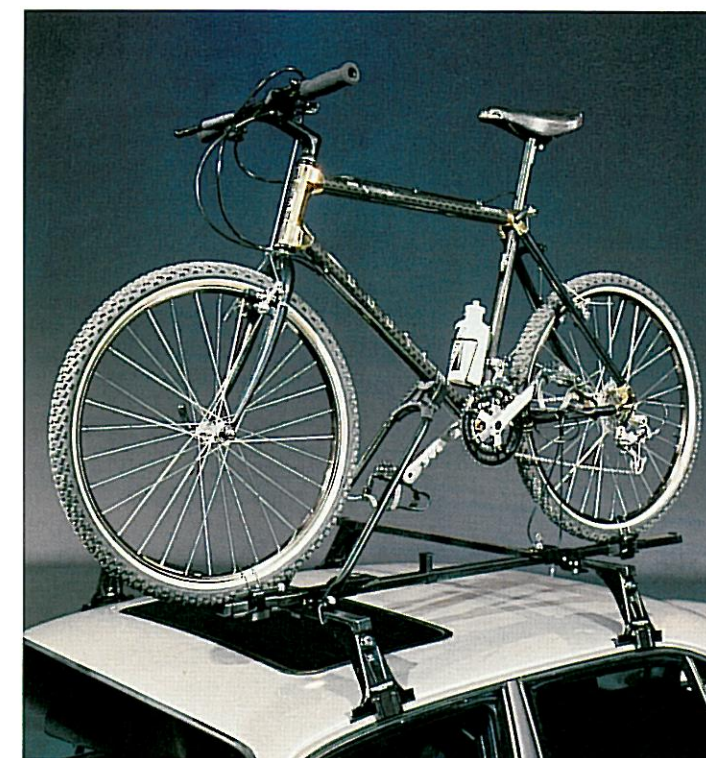
1991 väntas bli ett mellanår för Dacke Hydraulik. Den svenska marknaden kommer att förbli svag, vilket i viss mån kommer att kompenseras av tillväxt i Norge. Strömsholmen kommer att präglas av recessionen i USA, men volymerna väntas trots det bli högre än 1990.

Dacke Hydraulik är marknadsledande i Sverige. Strömsholmen är näst störst i världen med Europa och Japan som viktigaste exportländer.

Under 1991 har Dacke Hydraulik förvärvat norska Hydronic, som skall bilda basen för expansionen i Norge. I framtiden kommer förvärv i de nordiska länderna att vara en viktig del av tillväxtstrategin. För Strömsholmen är huvudstrategin organisk tillväxt med hög aktivitet inom produktutveckling och marknadsföring.

Hanteringssystem

Verksamhetsområdet består av de två företags-

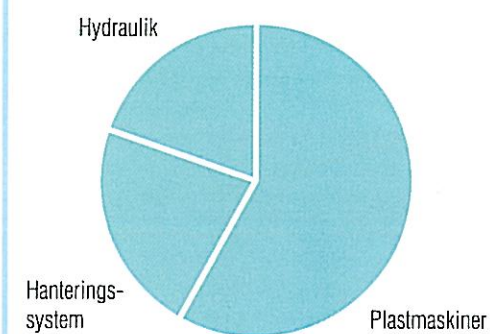
Mont Blanc har specialiserat sig på lasthållare med tillbehör för biltak.

grupperna Karner och Mont Blanc. Karner tillverkar hängare i plast för hantering av kläder i hela distributionskedjan från fabrik till butik. Mont Blanc har specialiserat sig på lasthållare med tillbehör för biltak.

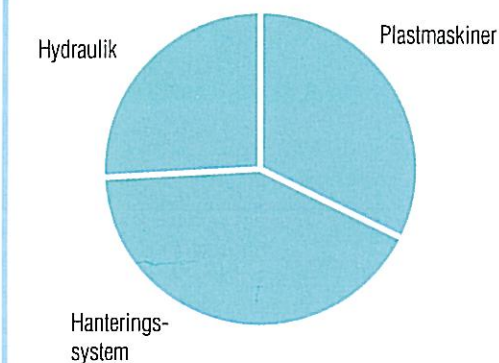
Under året tog Karner två nya fabriker i drift. På huvudmarknaden, Storbritannien, startades tillverkning i anslutning till lager och försäljning i Yorkshire, vilket innebär en avlastning för Londonenheten, lägre fraktkostnader och bättre marginaler.

I Tyskland var den nya fabriken i Gemunden am Main i drift hela året och bidrog till en ökning av andelarna på den tyska

Fakturering per verksamhetsområde

Resultat efter finansiella poster per verksamhetsområde

Karner är marknadsledande i Storbritannien och Norden på system för klädhängare som tillverkas exklusivt för varje kund.

marknaden. Ett samarbetsavtal med USAs ledande tillverkare, Batts, utvecklades väl och har hittills lett till gemensamma investeringar inom vissa produktområden. I Sverige kunde Lidköpingfabriken höja sin produktion ytterligare och Karner behöll sin redan tidigare starka ställning i Norden. Totalt redovisar Karner ett bättre resultat än fjolårets.

Efterfrågan på Mont Blancs produkter var svag på den svenska marknaden, medan försäljningen i Tyskland var desto starkare.

Kapaciteten ökade genom att nya lokaler togs i bruk vid Dalsjöforsanläggningen. Ett nytt

lasthållarsystem presenterades och kommer successivt att lanseras fram till halvårsskiftet 1991. Mont Blancs resultat förbättrades i förhållande till fjolårets och lönsamheten ligger på en hög nivå.

Karner är marknadsledande i Storbritannien och Norden. Mont Blanc är en av de större leverantörerna i Europa och potentialen i USA är mycket god.

Under 1991 väntas Karner kunna expandera i Tyskland och arbetet med etablering i andra europeiska länder pågår. I den svaga marknaden både i Norden och Storbritannien har Karner visat stabilitet och relativt litet konjunkturberoende. Expansionen skall fortsätta och huvudstrategin att utveckla Karner till ett av de ledande klädhängarföretagen i världen ligger fast. Tillväxten skall ske både av egen kraft och genom förvärv.

Mont Blanc har haft betydande framgångar de två senaste åren genom introduktion av innovativa, användarvänliga produkter. Företaget har goda möjligheter att växa i Storbritannien och USA, där ytterligare investeringar kan bli aktuella. Förvärv är ett intressant alternativ om Mont Blanc därigenom kan få tillgång till nya varumärken och produktprogram.

Utsikter inför 1991

Dacke består av företag, som utvecklats i koncernen under större delen av 80-talet, då konjunkturerna och efterfrågan var gynnsamma. Dacke står nu inför provet om företagets positioner tillåter en tillväxt även i tider med lägre ekonomisk aktivitet.

Utsikterna är emellertid goda. Förutom ett vägval inom Automatiks spinneridivision har samtliga enheter klara strategier för den fortsatta utvecklingen. Företagen är lönsamma och välkonsoliderade, har moderna anläggningar och kompetenta ledningar.

1991 är svårbedömbart beroende på politisk osäkerhet och internationell lågkonjunktur. Till detta kommer en fortsatt svag svensk marknad och ett avvaktande investeringsklimat i USA.

Dacke i sammandrag¹⁾

Mkr	1990	1989
Fakturering	1 265	1 268
varav utanför Sverige, %	80	79
Resultat efter finansiella poster	64	95
Investeringar i anläggningar	84	111
Medelantal anställda	1 639	1 784

¹⁾ Proforma

Handelsrörelsen samlades 1990 i Indutrade, som består av ett 15-tal företag. Verksamheten avser import och handel i Norden och Nederländerna. Produktprogrammet vänder sig till tillverkande industrier i ett stort antal branscher.

Livs- och läkemedelsindustrin kräver sterilt och partikelfritt vatten. Renheten och Pallfiltrets status kontrolleras kontinuerligt av Collys avdelning för teknisk service, ovan. Mitt: Rexband från Bengtssons transporterar flaskor och burkar inom livsmedelsindustrin. Nedan: Kulskriv i Movopart från Tollo AB är försedd med lagermaterial i plast från Colly Company.

Indutrade

Indutrade bildades 1990 och består av ett 15-tal handelsföretag, som tidigare utgjorde Industriell Handel i Dackekoncernen.

Indutrade är organiserat i verksamhetsområdena Indutrade i Sverige, Bloch & Andresen, som ägs till 56 procent och är noterat på Köpenhamnsbörsen, samt Hitma i Nederländerna.

Av 1990 års fakturering avsåg ca 50 procent Sverige, 24 procent Danmark, 18 procent Holland och 5 procent Finland.

Bolagen i koncernen är väl etablerade inom sina respektive produktområden och representerar ledande utländska företag, i allmänhet på exklusiv basis. Majoriteten av leverantörerna kommer från Västeuropa, USA och Japan. Samtliga huvudmän har stabila positioner på marknaden och goda resurser för utveckling av nya produkter och systemlösningar.

Kunderna utgörs av verkstadsföretag samt industriföretag inom områdena stål, papper, el, tele, elektronik, livsmedel och läkemedel. Eftersom en stor del av verksamheten avser komponenter och insatsvaror är efterfrågan beroende av de allmänna industriella konjunkturen och investeringsviljan.

Marknaden bearbetas selektivt av kvalificerade säljingenjörer specialiserade på teknisk problemlösning och med stöd av välutrustade laboratorier och verkstäder. Ny kunskap och ny teknik förs ut dels genom aktiv problemlösning i nära samarbete med kunder och användare, dels genom fortlöpande utbildning av kunder och återförsäljare.

Marknadssatsningar och förvärv

Indutrades huvudstrategi är marknadssatsningar baserade på samarbete med utvecklingsinriktade leverantörer samt förvärv av handelsföretag i Norden och andra länder med liknande distributionsstruktur. Förvärven avser i första hand små och medelstora familjeföretag, men även sidoverksamheter i större företag i

Gunnar Tindberg, VD

Sverige och utomlands kan vara aktuella. I strategin för utveckling och tillväxt inom befintliga rörelser prioriteras anskaffning av kompletterande agenturer samt förvärv av företag som kan ge upphov till synergieffekter.

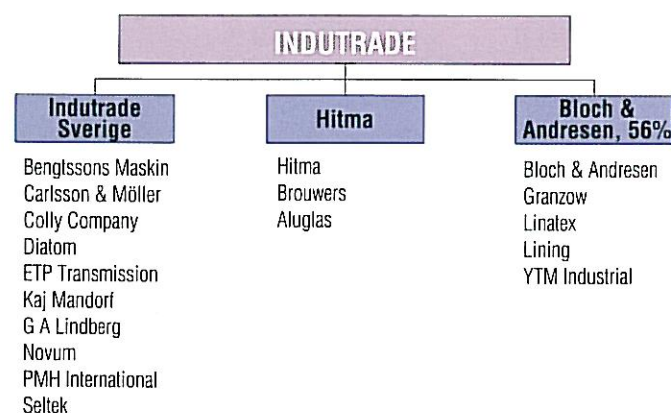
Fakturering och resultat

Indutrades fakturering för 1990 uppgick till 915 (912) Mkr, vilket motsvarar en ökning med 7 procent jämfört med fjolåret sedan hänsyn tagits till förändringar i koncernens sammansättning. Generellt sett var efterfrågan god inom flertalet produktområden och marknader under första halvåret. Därefter sjönk fakturering och orderingång, inte minst i Sverige, till följd av en lägre industriell aktivitet.

Resultatet efter finansiella poster och minoritetsandel blev 56 Mkr mot 65 Mkr 1989. Resultatutvecklingen var negativ i flertalet svenska enheter till följd av den svaga volymutvecklingen. Danska Bloch & Andresen visar ett i stort sett oförändrat resultat medan Hitma noterade en klar förbättring.

Indutrade Sverige

Indutrade Sverige omfattar ett antal fristående företag med den gemensamma affärsidén att

bearbeta främst industrikunder med tekniska märkesvaror och paketlösningar. Ambitionen är att vara ett modernt handelshus för komponenter och insatsvaror till industrin.

Faktureringen för 1990 uppgick till 573 Mkr, vilket är en ökning med 12 procent för jämförbara enheter. Ca 80 procent av faktureringen avsåg Sverige. Återstoden fördelade sig relativt jämnt mellan Danmark och Finland, där flera av bolagen har egna försäljningsorganisationer.

Resultatet försämrades i förhållande till fjolårets, i första hand beroende på avmattningen inom den svenska industrin under andra halvåret och det höga ränteläget.

Bengtssons Maskin med kontor och lager i Malmö, representerar flera av världens ledande tillverkare av kedjetransmissioner, axelkopplingar, bromsar, kardanaxlar och friktionsförband.

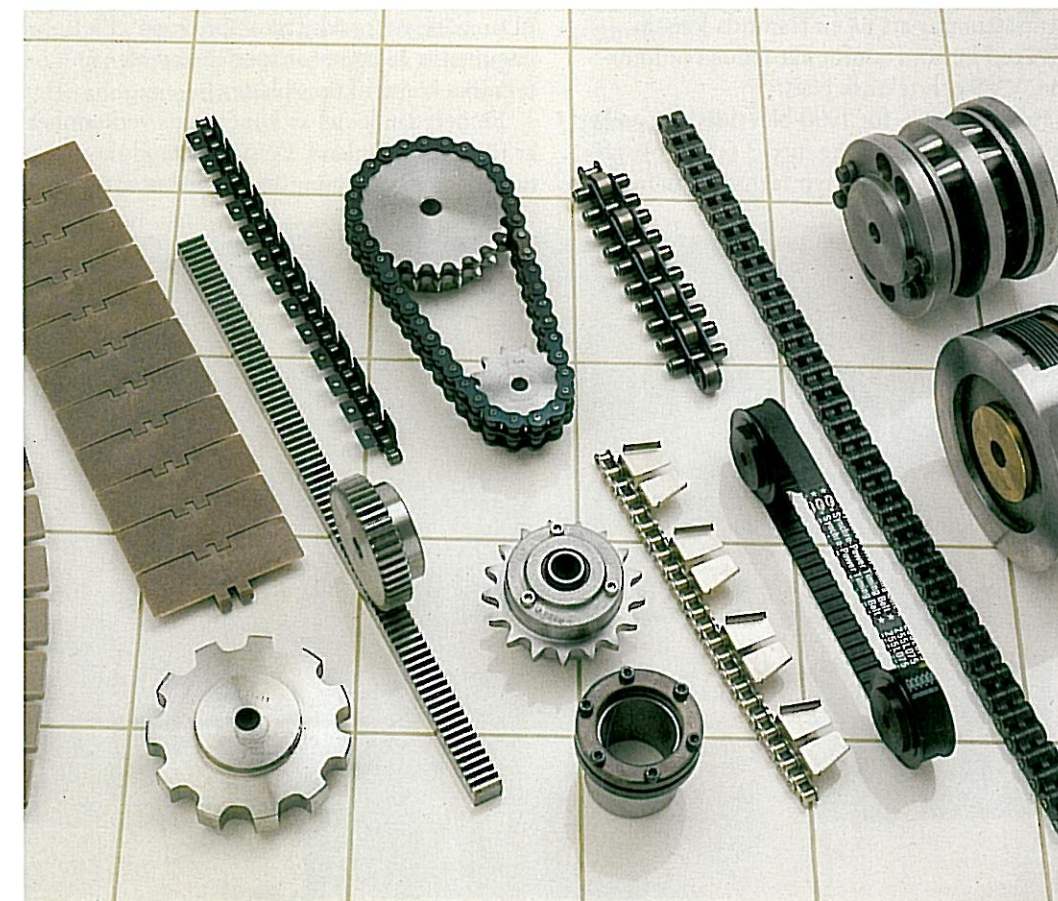
Carlsson & Möller har kontor, tillverkning och lager i Helsingborg. Företaget marknadsför kvalificerade konstruktionsplaster som hårdplaster, termoplaster, elaster och komposit m m samt har en modern verkstad, som tillverkar kundspecifika detaljer även i långa serier.

Colly Company har kontor och lager i Stockholm. Verksamheten omfattar de tre produktområdena maskinelement, filter och verkstadsteknik. Colly Company representerar bland annat Pall, som är världens ledande leverantör av hydraulik- och andra filter till processindustrin.

GA Lindberg med huvudkontor i Stockholm samt kontor och centrallager i Göteborg säljer kvalitetsprodukter till industrin från

Colly Company representerar bland annat Pall, som är ett av världens ledande företag inom avancerad filterteknologi.

Bengtssons har ett brett program av produkter inom kvalificerad transmissionsteknik.

välkända leverantörer från hela världen. Under varumärket Loctite marknadsförs produkter för limning, gängsäkring och tätning. Produktprogrammet omfattar bl a även specialsmörjmedel, underhållsprodukter och silikoner.

Under året förvärvades **Novum** med en årlig fakturering på ca 37 Mkr. Köpet innebär att Indutrade går in på ett helt nytt produktområde, elkomponenter.

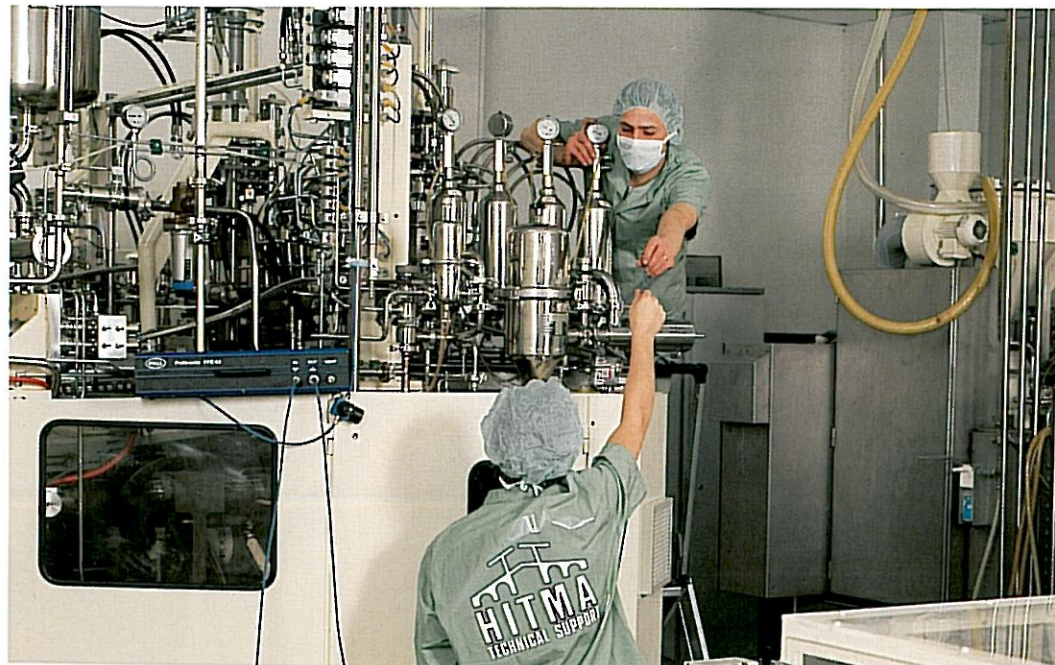
Bland övriga företag i Indutrade Sverige märks **PMH International** som specialiserat sig på materialhanteringssystem och plasthallar, **ETP Transmission** som är välkänt för den så kallade ETP-bussningen samt **Diatom Værktøj**, som säljer Loctiteprogrammet i Danmark.

Bloch & Andresen, Danmark

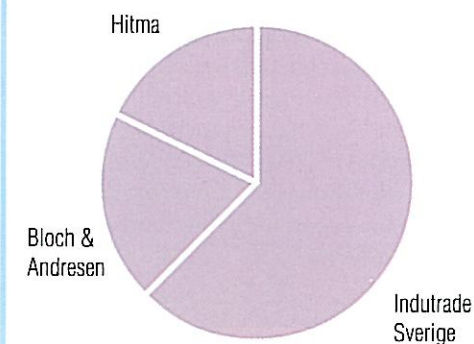
Bloch & Andresen ägs till 56 procent av Indutrade. Företagets affärsidé är att äga och driva en grupp självständiga handelsföretag som är eller kan bli ledande inom definierade marknadssegment. Under 1990 gjordes en betydande omstrukturering av koncernen varigenom verksamheten koncentrerades till teknik- och produktområden som har goda förutsättningar att nå en framtida lönsam tillväxt. Hit hör framför allt industriautomation, VVS och teknisk plast.

Faktureringen för 1990 blev 181 Mkr, vilket motsvarar en minskning med 3 procent jämfört med fjolåret sedan hänsyn tagits till föränd-

Hitma är ett välkänt holländskt industrihandelsföretag inom filtrering och process-teknik.

Fakturering per verksamhetsområde

ringar i företagets sammansättning. 62 procent av faktureringen kom från Danmark och återstoden från de finska dotterbolagen.

Resultatet blev något sämre än 1989 i huvudsak beroende på engångskostnader i samband med avyttring av tre mindre företag.

Efter reorganisationen består koncernen av de danska företagen Granzow och Linatex samt finska Lining och YTM.

Granzow är bland de ledande leverantörerna i Danmark av tryckluftskompressorer och pneumatik. Linatex har specialiserat sig på tekniska konstruktionsplaster.

En betydande del av koncernens verksamhet är förlagd till Finland. De största produktområdena inom Lining är rörarmaturer och

Loctite lim och tätningsmedel löser många avancerade sammanfognings- och tätningsproblem, inte minst inom industrin.

kompletterande produkter för kommunalt och industriellt bruk. YTM är marknadsledande inom utrustningar för blandning och dosering av flerkomponentkemikalier.

föring och försäljning till produkter med högre marginaler.

Hitma, Nederländerna

Hitma är ett välkänt holländskt industrihandelsföretag verksamt inom produktområdena filtrering och processteknik, mätinstrument och ventiler för processindustri samt specialglasförpackningar till läkemedels- och kosmetikatillverkning. Kunderna finns inom i stort sett all tillverkande industri i Holland.

Faktureringen för 1990 blev 161 Mkr jämfört med 153 Mkr 1989. Resultatet blev väsentligt bättre än föregående år, i första hand beroende på en koncentration av marknads-

Utsikter för 1991

Avmattningen inom svensk industriell verksamhet väntas fortsätta under hela 1991, vilket kommer att påverka utvecklingen för Indutrade i Sverige. För att motverka en negativ utveckling intensifieras sökandet efter nya agenturer och kompletterande företagsförvärv. I syfte att trimma den egna organisationen pågår i Sverige såväl som i flertalet utländska enheter aktiviteter för en successiv kostnadsanpassning och kapitalrationalisering. Konjunktoren i Nederländerna förväntas vara fortsatt god och i Danmark förbättras gradvis de yttre förutsättningarna för industrin i stort.

Indutrade i sammandrag¹⁾

Mkr	1990	1989
Fakturering	915	912
varav utanför Sverige, %	51	62
Resultat efter finansiella poster och minoritetsandel	56	65
Investeringar i anläggningar	20	19
Medelantal anställda	626	689

¹⁾ Proforma

Industrivårdens kommersiella fastigheter förvaltas av Fundament. Beståndet rymmer ett tiotal välbelägna objekt i storstäder med en sammanlagd yta på 133 000 kvm. Marknadsvärdet uppgick vid årsskiftet 1990/91 till ca 1,6 miljarder kr och 1990 var hyresintäkterna 112 Mkr.

Linjeflygs huvudkontor i fastigheten Sandberget, med adress Luntmakargatan 94-96, är en av fem fastigheter med centrala citylägen i Stockholm i Fundaments bestånd.

Fundament

Koncernens kommersiella fastigheter förvaltas av Fastighets AB Fundament. Beståndet utgörs huvudsakligen av välbelägna fastigheter av god standard i storstadsregioner.

Under 1990 skedde inga förändringar i beståndets sammansättning. Vid årsskiftet 1990/91 hade Fundament tio fastigheter, varav fem finns i Stockholm, två i Solna samt en i vardera Göteborg, Karlstad och Malmö. Den sammanlagda ytan uppgår till 133 000 kvm, varav 99 procent är kommersiella lokaler. Mindre än en procent av ytan var outhyrd 1990.

Hög aktivitet

Det gångna året karaktäriserades av en hög aktivitet när det gäller om- och tillbyggnad samt renovering. Om- och tillbyggnaden av Sara Hotel Winn i Karlstad blev klar i september och omfattar 20 nya rum, en konferensavdelning samt lounge och relaxavdelning.

Havssvalget 17, en jugendfastighet på Östermalm i Stockholm, har varsamt restaurerats. Bl a har den ursprungliga fasaden från 1906 återställts. Industrivärden flyttade i mars 1991 sitt huvudkontor från hyrda lokaler på Hamngatan i Stockholm till denna fastighet på Storgatan 10.

I fastigheten Diana 2 i Gamla Stan med källarvalv från 1600-talet har restaurang Dianas kök totalrenoverats. Även i övrigt har omfattande renoverings- och underhållsarbeten utförts i syfte att beståndet skall ha en hög standard. Under 1991 kommer Fundament att dämpa renoveringstakten jämfört med 1990.

Beståndets marknadsvärde uppgick enligt extern värdering till ca 1,6 (1,9) miljarder kr vid årets utgång, vilket var en nedvärdering med 16 procent sedan föregående årsskifte. Beläningen var 380 (425) Mkr eller 24 (22) procent av marknadsvärdet.

Hyresintäkterna för 1990 blev 112 (102) Mkr och resultatet efter avskrivningar 61 (67) Mkr. Resultatet efter finansiella poster sjönk från 20 Mkr 1989 till 10 Mkr. Nedgången beror i allt väsentligt på den omfattande renoveringsverksamheten under året.

De senaste åren har karaktäriserats av hög inflationstakt i Sverige och många fiskala ingripanden. Höjningen av fastighetsskatten under 1990 samt en ytterligare höjning med en procentenhet för kommersiella fastigheter under 1991 och 1992 ökar förvaltningskostnaderna och måste föras vidare på hyresgästerna. Även momshöjningen för bygg- och entreprenadarbeten samt moms på uppvärmning,

Per Wärnegård, VD

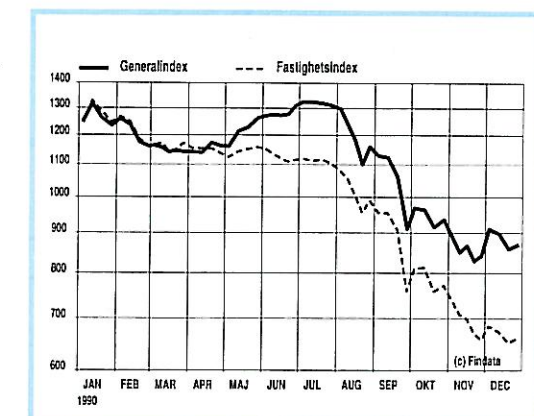
vatten och el skall i sista ledet betalas av hyresgästen. Den fortsatt höga inflationstakten under 1990 gör vidare att kostnaderna för drift, underhåll och renovering måste kompenseras.

Allt detta kan avläsas i de stora hyreshöjningar som genomförts för bostäder i februari 1991. Även för kommersiella fastigheter gäller betydande kostnadsökningar, vilket för Fundaments räkning till stor del kompenseras genom indexering av hyresintäkter.

Marknaden

Under 1990 visade den svenska fastighetsmarknaden stora svängningar. En flerårig uppåtgående trend för fastighetspriserna bröts. Huvudorsaken var en dämpning av takten i efterfrågan på kommersiella lokaler och därmed en svagare utveckling av driftöverskotten. Till detta kom tvångsförsäljning av fastigheter i bolag med likviditetsproblem orsakade av stigande räntekostnader och belåningsstopp. Innan priserna började sjunka kännetecknades marknaden av mycket låg omsättning med få avslut.

En svag till negativ tillväxt i bruttonationalprodukten kommer att påverka efterfrågan på

lokaler under 1991 och 1992. Fastighetsmarknaden kommer att genomgå en välbehövlig nedkyllning där större hänsyn kommer att tas till husens lokalisering och skick genom en

ökad differentiering av avkastningskraven. Under sådana omständigheter bör Fundaments innehav av väl belägna och väl underhållna fastigheter kunna hävda sig gott.

Fastighetsbeståndet

Fastighetsbeteckning	Adress	Tomt-areal, kvm	Byggnadsår	Lokalyta		Hyresintäkter 1990, Mkr	Taxvärde, Mkr
				kvm	varav bostäder, kvm		
Stockholm							
Havssvalget 17	Storgatan 10	610	1905-06	2 178	590	1,4	11,6
Diana 2	Brunnsgränd 2-4 Nygränd 1-3	690	1600-1700-talen	3 171	0	5,3	18,6
Åsnen 2	Sköntorpsvägen 16-18	5 245 ¹⁾	1958-60	13 301	80	11,1	20,8
Storseglet 3	Bryggvägen 16-18	4 554	1985-86	8 327	0	14,3	31,0
Sandberget 2 o 7	Luntmakargatan 94-96	856	1905-10	2 121	221	2,4	9,7
Solna							
Nöten 4	Albygatan 111-115 Tritonvägen 17-27	13 996	1971-74	58 586	0	46,3	203,0
Päronet 8	Albygatan 108-110 Korta gatan 2-12 Torggatan 5-9	6 727	1976-78	23 522	0	19,6	89,0
Malmö							
Domarringen 1	Boplatsgatan 2	12 127	1976, 1983	1 655	0	0,6	3,2
Göteborgsområdet							
Utby 1:135 m fl	Fabriksvägen Norra Industriområdet Älvängen	25 464	1945-85	9 916	0	2,0	6,3
Karlstad							
Negern 2	Norra Strandgatan 9 Östra Torggatan 20	2 482	1983-90	10 580	0	9,2	25,0
Summa		72 751		133 357	891	112,2	418,2

¹⁾ Tomträtt

Fundament i sammandrag

Mkr	1990	1989	1988	1987	1986
Hyresintäkter	112	102	84	80	60
Resultat efter avskrivningar	61	67	58	46	36
Resultat efter finansiella poster	10	20	32	28	22
Fastigheternas marknadsvärde reducerat med belåning	1 220	1 475	1 150	1 000	680

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för AB Industrivärden får härmed avge redovisning för verksamhetsåret 1990.

Koncernen

I december 1989 beslöt Industrivärden att lämna ett offentligt uppköpserbjudande till aktieägarna i AB Nils Dacke. Industrivärdens andel i bolaget var då 41 procent av kapitalet och ca 62 procent av rösterna. Vid anmälningstidens utgång i mars 1990 uppgick Industrivärdens ägarandel till 97 procent av aktiekapitalet. Förhandstillträde till återstående aktier erhöles i mitten av juli 1990, varvid Dacke blev helägt dotterbolag.

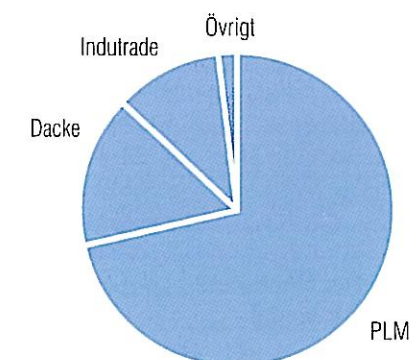
Dackes verksamhetsområde, Industriell Handel, organiserades under året i en självständig operativ enhet med namnet **Indutrade**. Under 1991 kommer den juridiska organisationen att anpassas därefter. Under året avyttrades inom Indutrade några mindre enheter i Danmark och i Sverige förvärvades Novum, som är verksamt inom ett nytt produktområde för handelsgruppen, elkompneter, med en beräknad årsomsättning på 37 Mkr.

Under året har PLMs Food Can Division avyttrat PLM Hüttel Emballage i Danmark och Plastics Division har avyttrat PLM Raku i Tyskland och PLM Flexpack i Storbritannien. De avyttrade verksamheterna hade en beräknad årsfakturering på ca 940 Mkr och 1 390 anställda.

Fakturering och resultat

Koncernens fakturering uppgick till 8 180 (8 453) Mkr. För jämförbara enheter ökade

Koncernens fakturering per verksamhetsområde

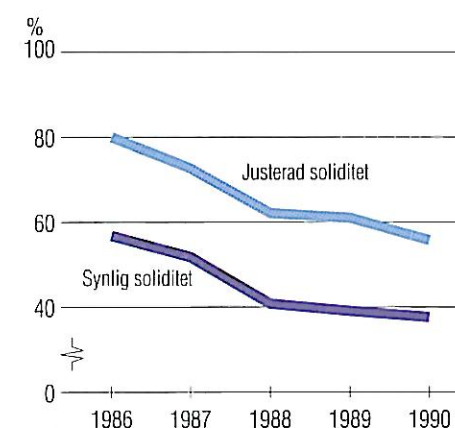

faktureringen med 11 procent i jämförelse med föregående år. Utlandsfaktureringen uppgick till 72 (75) procent.

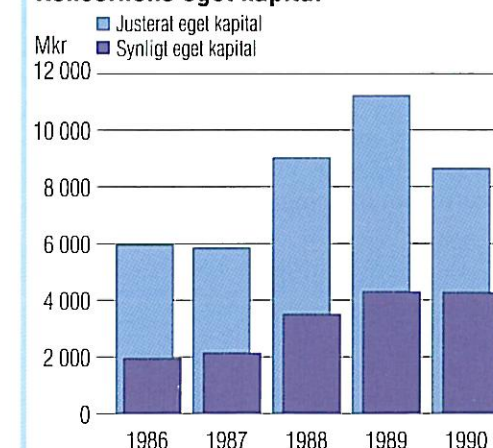
Resultatet efter finansiella poster och minoritetsandel men före vinster vid aktieförsäljningar och KVB-ränta uppgick till 528 (382) Mkr. Fördelningen per bolag av koncernens fakturering och resultat efter finansiella poster framgår av tabellen på sidan 36.

Vinster vid börsaktieförsäljningar uppgick till 322 (371) Mkr och räntekostnaden för KVB-lån till 78 (73) Mkr. De extraordinära posterna – vinster vid avyttring av dotterbolagsaktier och bedömd avvecklingskostnad för PLMs glasbruk i Hammar – uppgick till netto -78 (286) Mkr. Efter avdrag för bokslutsdispositioner 51 (15) Mkr och skatteavsättningar 116 (149) Mkr, redovisas en nettovinst för räkenskapsåret på 527 (802) Mkr.

Koncernens soliditet

Koncernens eget kapital

Fakturering		
Mkr	1990	1989
PLM	5 856	6 152
Dacke	1 265	1 268
Indutrade	915	912
Fundament	112	102
Övrigt, netto	32	19
	8 180	8 453

Resultat efter finansnetto och minoritetsandel		
Mkr	1990	1989
PLM	384	311
Dacke	64	95
Indutrade	60	70
Fundament	10	20
Övrigt, netto	14	11
Resultat efter finansnetto	532	507
Minoritetsandel	-4	-125
	528	382

Investeringar

Årets investeringar i maskiner och fastigheter uppgick till 527 (550) Mkr och de planliga avskrivningarna till 442 (428) Mkr.

Likviditet

Koncernens likvida medel inklusive kortfristiga placeringar uppgick till 1 039 (1 820) Mkr.

Balansomslutning och soliditet

Koncernens balansomslutning minskade med 840 Mkr till 11 373 Mkr. Den synliga soliditeten uppgick till 38 procent (39 procent vid årets början). Inklusive dold reserv i börsnoterade aktier och i fastigheter uppgick soliditeten till 55 (61) procent.

Personal

Medelantalet anställda i koncernen uppgick till 8 624 (10 447), varav i utlandet 5 687 (7 265). Uppgifter om fördelning av antal anställda och

utbetalda löner framgår av bokslutskommentarens not 17.

Börsportföljen

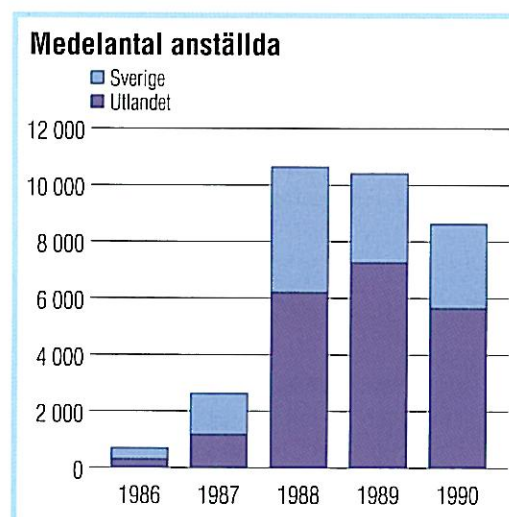
Värdet av koncernens börsportfölj minskade med 1 595 till 7 002 Mkr. Justerat för köp och försäljningar minskade portföljvärdet med 22 procent. Generalindex minskade med 31 procent. Den dolda reserven vid årets utgång uppgick till 3 421 (5 641) Mkr. Utdelningsintäkterna från portföljen ökade med 15 procent till 188 (163) Mkr.

Under året har börsaktier köpts för 989 Mkr och sålts för 712 Mkr. Större aktieköp utgjordes av Ericsson A 234 035, Ericsson B 639 700, Skanska A 136 500, Skanska B 491 300, AGA B 590 000, Bahco B 520 000, Euroc A 595 000, Fermenta A 4 375 000, SCA-konvertibler nom ECU 5 055 000, Procordia A 94 600, Procordia B 154 400 och Volvo B 61 000.

Fondemission i Handelsbanken tillförde börsportföljen 525 000 B-aktier. Split i Ericsson tillförde börsportföljen 3 800 000 A-aktier och 282 000 B-aktier.

Större aktieförsäljningar utgjordes av Volvo A 1 262 100, Beijer Industries 532 300 aktier och 73 200 KVB samt Skandia 306 000.

Vinster hänförliga till försäljningar ur börsportföljen uppgick till 322 (371) Mkr.

Industri- och handelsrörelsen

Faktureringen för industri- och handelsrörelsen uppgick till 8 036 (8 332) Mkr och resultatet räknat efter finansiella poster och minoritetsandel till 504 (357) Mkr.

PLMs fakturering uppgick till 5 856 (6 152) Mkr och resultat efter finansiella intäkter och kostnader till 384 (311) Mkr, en ökning med 23 procent.

Divisionerna Beverage Can, Glass och Food Can redovisar starkt förbättrade resultat medan divisionen Plastics resultat försämrats i jämförelse med föregående år.

PLMs investeringar i maskiner och byggnader uppgick till 405 (378) Mkr. Beslut har fattats om att uppföra en fabrik för dryckesburkar i La Ciotat i södra Frankrike för närmare 700 Mkr. Produktionsstart är beräknad till första halvåret 1992.

Under hösten beslöts att successivt avveckla glasbruket i Hammar och koncentrera den skandinaviska glastillverkningen till glasbruket i Limmared i Sverige och Moss i Norge. Kostnaden för avvecklingen av Hammar, som skall vara slutförd senast under 1993, har belastat årets resultat som en extraordinär kostnad med 103 Mkr.

Dackes fakturering uppgick till 2 178 (2 180) Mkr och resultat efter finansiella poster och minoritetsandel i Bloch & Andresen till 120 (160) Mkr. För jämförbara enheter är resultatet 23 procent sämre än föregående år. Resultatet i handelsrörelsen - Indutrade - har därvid försämrats med 9 Mkr till 56 Mkr och i Dacke - industrirörelsen - med 31 Mkr till 64 Mkr.

Fastigheter

Hysesintäkterna för det av **Fastighets AB Fundament** förvaltade fastighetsinnehavet uppgick till 112 (102) Mkr. Resultatet räknat före avskrivningar och finansnetto blev 74 (79) Mkr och resultatet räknat efter finansiella poster blev 10 (20) Mkr. Det i jämförelse med föregående år lägre resultatet förklaras i huvudsak av en omfattande ombyggnads- och renoveringsverksamhet under året.

Inductus

AB Inductus är helägt dotterbolag till Industrivärden och moderbolag till vissa rörelse-drivande och fastighetsförvaltande företag i koncernen. Det dominerande aktieinnehavet under 1990 var AB Nils Dacke, som under året blev helägt av Inductus. Resultatet före dispositioner och skatt blev -141 (63) Mkr, vilket i huvudsak förklaras av finansieringskostnader för aktieinnehaven.

Moderbolaget

Moderbolaget förvaltar tillsammans med de helägda dotterbolagen Handus och Delus koncernens börsportfölj, vilken beskrivits under avsnittet "Börsportföljen" ovan.

Under hösten förvärvade moderbolaget 50 procent av aktierna i Fermenta Intressenter AB, som därefter är ett helägt dotterbolag till Industrivärden. Genom förvärvet tillfördes koncernens börsportfölj ytterligare 4 375 000 A-aktier i Fermenta, varefter Industrivärden innehar 9,6 procent av kapitalet och 48,7 procent av rösterna (före konverteringar och optionsrättsutnyttjanden).

Moderbolaget förvärvade även 46 procent av aktierna i Svenska Fondförsäkringsbolaget som är verksamt inom området Unit Linked-försäkringar.

Moderbolagets utdelningsintäkter uppgick till 188 (175) Mkr, varav från börsportföljen 142 (119) Mkr. Räntenettet försämrades från ett överskott föregående år på 45 Mkr till ett mindre underskott på 3 Mkr. Efter avdrag för förvaltningskostnader på 15 (13) Mkr blev resultatet före aktieförsäljningar och KVB-ränta ett överskott på 170 (206) Mkr.

Vinster vid försäljning av börsaktier uppgick till 368 (96) Mkr och kostnaden för KVB-ränta till 79 (73) Mkr. Resultatet före extraordinära poster blev ett överskott på 459 (229) Mkr. Efter extraordinära poster med 0 (73) Mkr och skatteavsättningar med 0 (0) Mkr redovisas årets nettovinst till 459 (301) Mkr.

Förslag till vinstdisposition

Det enligt koncernbalansräkningen fria egna kapitalet uppgår till 2 231,7 (2 374,5) Mkr varav 527,2 (802,4) Mkr utgör årets resultat. Härifrån avgår föreslagna avsättningar till bundna reserver med 0,0 (5,1) Mkr.

Till bolagsstämmans förfogande står följande vinstmedel i moderbolaget:

Balanserade vinstmedel	1 313,7 Mkr
Årets resultat	459,0 Mkr
	<u>1 772,7 Mkr</u>

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att vinstmedlen disponeras på följande sätt:

Till aktieägarna utdelas 7:20 kr per aktie eller tillhopa	258,3 Mkr
I ny räkning överföres	1 514,4 Mkr
	<u>1 772,7 Mkr</u>

Koncernens och moderbolagets resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkningar, finansieringsanalyser och bokslutskommentarer.

Stockholm den 7 mars 1991

Bo Rydin	Jan Wallander	Erik Penser
Stig Ramel	Börje Rudewald	Sven Söderberg
	Carl-Erik Feinsilber	
	Verkställande direktör	

Vår revisionsberättelse har avgivits den 19 mars 1991

Bertil Edlund	Sigvard Heurlin
Auktoriserad revisor	Auktoriserad revisor

Koncernens resultaträkning

Mkr	Not	1990	1989
Fakturerad försäljning		8 180,3	8 453,0
Tillverknings-, försäljnings- och administrationskostnader		-7 015,9	-7 355,5
Rörelseresultat före avskrivningar		1 164,4	1 097,5
Avskrivningar enligt plan	1	-442,3	-427,5
Rörelseresultat efter avskrivningar		722,1	670,0
Finansiella intäkter och kostnader			
Utdelningsintäkter		187,7	163,5
Ränteintäkter		205,1	161,6
Räntekostnader		-558,5	-452,1
Övriga finansiella poster		-23,6	-36,4
Resultat efter finansiella poster		532,8	506,6
Minoritetsandel av resultat efter finansiella poster	2	-4,4	-124,8
Resultat efter finansiella poster och minoritetsandel		528,4	381,8
Vinster vid aktieförsäljningar (netto)		322,4	371,6
KVB-ränta	3	-78,3	-73,4
Resultat före extraordinära poster		772,5	680,0
Extraordinära intäkter och kostnader	4	-78,5	286,2
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		694,0	966,2
Bokslutsdispositioner	5	-51,1	-15,0
Resultat före skatt		642,9	951,2
Skatt	6	-115,7	-148,8
ÅRETS RESULTAT		527,2	802,4

Koncernens balansräkning

Mkr	Not	90.12.31	89.12.31	Mkr	Not	90.12.31	89.12.31
TILLGÅNGAR				SKULDER OCH EGET KAPITAL			
Omsättningstillgångar				Kortfristiga skulder			
Kassa och bank		390,2	393,7	Leverantörsskulder		679,0	774,1
Kortfristiga placeringar		648,5	1 426,5	Skatteskuld		92,4	45,1
Kundfordringar		882,4	980,0	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		663,1	566,1
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		77,7	71,0	Obligationslån	11	170,7	–
Övriga fordringar		260,2	820,3	Övriga kortfristiga skulder		2 692,3	3 136,8
Varulager	7	1 538,2	1 630,5	Summa kortfristiga skulder		4 297,5	4 522,1
Summa omsättningstillgångar		3 797,2	5 322,0	Långfristiga skulder			
Omsättningsfastigheter		189,2	184,7	Obligationslån	11	14,3	208,8
Spärrkonton hos Riksbanken	8	13,3	12,3	Förlagslån		–	49,1
Anläggningstillgångar				Utnyttjad checkräkningskredit	12	848,9	507,9
Aktier och andelar	9	3 728,4	3 147,8	Övriga långfristiga skulder		1 008,8	1 255,0
Långfristiga fordringar		188,7	60,9	PRI-pensioner		339,0	303,9
Maskiner och inventarier	10	1 803,2	1 972,4	Övriga pensioner		96,9	114,0
Byggnader	10	1 285,0	1 201,2	Latent skatteskuld		405,2	467,8
Mark och markanläggningar	10	231,5	241,6	Summa långfristiga skulder		2 713,1	2 906,5
Pågående nyanläggningar	10	136,9	70,8	Konvertibelt			
Summa anläggningstillgångar		7 373,7	6 694,7	vinstandelsförlagslån	3	924,2	931,1
SUMMA TILLGÅNGAR		11 373,4	12 213,7	Minoritetsandel av	2		
				Obeskattade reserver		–	84,1
				Beskattat kapital		32,5	343,7
				Summa minoritetsandel		32,5	427,8
				Obeskattade reserver	13	166,3	113,8
				Eget kapital	14		
				<i>Bundet eget kapital</i>			
				Aktiekapital	15	705,2	703,5
				Bundna reserver		302,9	234,4
						1 008,1	937,9
				<i>Fritt eget kapital</i>			
				Fria reserver		1 704,5	1 572,1
				Årets resultat		527,2	802,4
						2 231,7	2 374,5
				Summa eget kapital		3 239,8	3 312,4
				SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		11 373,4	12 213,7
				Ställda panter	16	1 421,6	1 681,5
				Ansvarsförbindelser		83,6	121,6

Moderbolagets resultaträkning

Mkr	Not	1990	1989
Utdelningsintäkter			
Dotterbolag		44,9	54,5
Börsregistrerade bolag		142,7	120,3
Ränteintäkter			
Dotterbolag		175,6	205,4
Övriga		8,5	10,1
Ränte- och emissionskostnader			
Dotterbolag		-104,3	-105,6
Övriga		-82,7	-65,3
Förvaltningskostnader		-14,8	-13,3
Resultat efter räntor och förvaltningskostnader		169,9	206,1
Vinster vid aktieförsäljningar, netto		368,0	96,0
KVB-ränta	3	-78,9	-73,4
Resultat före extraordinära poster		459,0	228,7
Extraordinära intäkter och kostnader		–	72,6
Resultat före skatt		459,0	301,3
Skatt		–	–
ÅRETS RESULTAT		459,0	301,3
Ställda panter	16	122,4	301,7
Ansvarsförbindelser	16	107,1	0,7

Moderbolagets balansräkning

Mkr	Not	90.12.31	89.12.31
TILLGÅNGAR			
Omsättningstillgångar			
Kassa och bank		5,5	15,3
Kortfristiga placeringar		120,0	138,8
Fordringar hos dotterbolag		969,6	2 245,8
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		10,2	4,3
Övriga fordringar		17,2	13,6
Summa omsättningstillgångar		1 122,5	2 417,8
Anläggningstillgångar			
<i>Aktier i</i>			
dotterbolag	9	1 094,3	1 057,4
börsregistrerade bolag	9	2 411,1	1 679,5
övriga bolag	9	333,6	282,9
Långfristiga fordringar hos dotterbolag		153,5	153,5
Andra långfristiga fordringar		–	3,8
Summa anläggningstillgångar		3 992,5	3 177,1
SUMMA TILLGÅNGAR		5 115,0	5 594,9
SKULDER OCH EGET KAPITAL			
Kortfristiga skulder			
Skulder till dotterbolag		611,8	857,5
Upplupna kostnader		139,5	132,6
Obligationslån	11	180,5	–
Övriga kortfristiga skulder		194,1	841,3
Summa kortfristiga skulder		1 125,9	1 831,4
Långfristiga skulder			
Skulder till dotterbolag		402,5	245,2
Avsatt till pensioner		2,8	2,7
Obligationslån		–	180,5
Summa långfristiga skulder		405,3	428,4
Konvertibelt vinstandelsförlagslån			
	3	924,1	931,1
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital	15	705,2	703,5
Reservfond		181,8	175,7
<i>Fritt eget kapital</i>			
Fria reserver		1 313,7	1 223,5
Årets resultat		459,0	301,3
Summa eget kapital		2 659,7	2 404,0
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		5 115,0	5 594,9

Koncernens och moderbolagets finansieringsanalyser

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	1990	1989	1990	1989
Tillförda medel				
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	694,0	966,2	459,0	301,3
Avskrivningar som belastat detta resultat	442,3	427,5	-	-
Realisationsvinster/förluster (-/+), aktier	-349,4	-444,9	-367,7	-168,6
Realisationsvinster/förluster (-/+), övriga anläggningstillgångar	-0,1	-257,8	-	-
Uttag/insättning på spärkonto (+/-)	-1,0	9,7	-	-
Skatter	-115,7	-148,8	-	-
Utdelning till aktieägare	-211,1	-172,6	-211,1	-172,6
Omräkningsdifferenser eget kapital	57,4	-4,5	-	-
Summa tillförda medel	516,4	374,8	-119,8	-39,9
Förändring av rörelsekapital				
Ökning/minskning av likvida medel och kortfristiga placeringar (-/+)	781,5	-738,9	28,7	-139,0
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar (-/+)	651,0	-630,7	1 266,7	-1 199,5
Ökning/minskning av varulager (-/+)	87,8	-99,9	-	-
Ökning/minskning av kortfristiga skulder (+/-)	-224,6	1 377,8	-705,7	1 002,8
Rörelsekapitalförändring	1 295,7	-91,7	589,7	-335,7
Finansiering från årets verksamhet	1 812,1	283,1	469,9	-375,6
Investeringar				
Investeringar i aktier och andelar	-989,7	-842,8	-1 029,8	-1 171,8
Försäljningar av aktier och andelar	758,5	901,4	578,4	1 369,6
Investeringar i anläggningar	-527,0	-549,7	-	-
Investeringar/desinvesteringar i anläggningar genom företagsförvärv/företagsförsäljningar	-399,9	-265,6	-	-
Övriga förändringar i anläggningstillgångar	61,7	90,2	-	0,4
Nettoinvesteringar	-1 096,4	-666,5	-451,4	198,2
ÖVER-/UNDERSKOTT ATT EXTERNT FINANSIERA (+/-)	715,7	-383,4	18,5	-177,4
Extern finansiering				
Ökning/minskning av långfristiga fordringar (-/+)	-127,8	35,8	3,8	-3,8
Ökning/minskning av långfristiga skulder (+/-)	-595,7	288,3	-30,1	121,9
Nyemission och konvertering	7,8	59,3	7,8	59,3
NETTO EXTERN FINANSIERING	-715,7	383,4	-18,5	177,4

Bokslutskommentarer

Koncernredovisning

Koncernredovisningen omfattar, förutom moderbolaget, samtliga bolag, i vilka moderbolaget direkt eller indirekt innehar mer än 50 procent av röstetalet.

Koncernens balansräkning upprättas enligt förvärvsmetoden. Metoden innebär att moderbolagets anskaffningsvärden för aktier i dotterbolag elimineras mot dotterbolagens vid förvärvstillfället redovisade egna kapital inkl obeskattade reserver med avdrag för beräknad skatt 30 procent. Denna latent skatt redovisas bland långfristiga skulder. Endast resultat som uppkommit efter förvärvstidpunkten ingår således i koncernens eget kapital eller obeskattade reserver. I de fall anskaffningsvärdet för aktier i dotterbolag överstiger det förvärvade egna kapitalet enligt ovan har mellanskillnaden (övervärdet) fördelats på fastigheter, maskiner och goodwill. Övervärde på fastigheter och maskiner avskrivs enligt plan.

För goodwill tillämpas i Industrivärdenkoncernen fr o m 1987 direktavskrivning mot koncernens fria egna kapital.

I den mån balanserade goodwillvärden förekommer i dotterföretagens balansräkningar elimineras dessa på motsvarande sätt vid upprättande av koncernbalansräkningen. Därvid justeras även beräknad latent skatt i förvärvade obeskattade reserver till 30 procent i de fall annan värdering skett i dotterföretag.

Omräkning av utländska dotterföretag

Utländska dotterföretags tillgångar och skulder omräknas till svensk valuta efter balansdagens valutakurser i enlighet

med FARs förslag till rekommendation. Resultaträkningarna i utländska bolag omräknas till genomsnittskurs.

Omräkning av fordringar och skulder i utländsk valuta
Orealiserade kursvinster i utländsk valuta kvittas mot realiserade kursförluster. Eventuella överskjutande kursvinster intäktas ej. Kursdifferenser på lån, tagna för förvärv av utländska bolag, har i enlighet med FARs förslag till rekommendation utjämnats mot motsvarande omräkningsdifferenser i de förvärvade företagens kapital och reserver.

Varulager

Koncernens varulager är värderat enligt lägsta värdets princip. Erforderligt avdrag har gjorts för inkurans.

Avskrivningar

Avskrivningar på maskiners och inventariers anskaffningsvärden har gjorts enligt plan. Avskrivningssatserna har baserats på beräknade ekonomiska livslängder. Anläggningsfastigheter har i regel avskrivits med skattemässigt högsta tillåtna belopp. Följande avskrivningssatser har tillämpats vid beräkningen av avskrivningar enligt plan.

%	Avskrivningssatser
Omsättningsfastigheter	1,50
Maskiner och inventarier	5,00 - 20,00
Förvaltningsfastigheter för uthyrning	1,50
Övriga byggnader	1,50 - 5,00
Mark och övrig fast egendom	0,00 - 3,75

Definition av begrepp och nyckeltal

Full utspädning

Antal aktier samt det maximala antal aktier som tillkommer vid full konvertering av befintliga KVB och fullt utnyttjande av utestående optionsrätter.

Dolda reserver

Skillnad mellan marknadsvärde och bokförda värden i börsnoterade aktier och förvaltningsfastigheter.

Substansvärde

Tillgångarnas bokförda nettovärden med tillägg för dolda reserver i börsaktier, aktier i dotterbolag och förvaltningsfastigheter (latent skatt ej avdragen).

Generalindex

Affärsvärldens börsindex.

Investeringar i anläggningar

Investeringsutgifter som aktiverats i befintliga enheter.

Latent skatt

Den reavinstskatt som skulle utlösas vid en försäljning av en tillgång till ett visst pris.

Schablonskatt

Beräknas till 30 procent. För att få så god jämförbarhet som möjligt mellan åren är samtliga påverkade nyckeltal även bakåt i tiden beräknade med 30 procents schablonskatt. Vid uträkning av måttet "vinst per aktie" är utdelningsintäkterna betraktade som skattefria.

Full skatt

Full skatt beräknas som redovisad skatt samt schablonbeskattade obeskattade reserver.

Räntabilitet på sysselsatt kapital

Resultat efter avskrivningar plus ränteintäkter och utdelningar satt i förhållande till genomsnittliga totala tillgångar minskade

med genomsnittliga räntefria skulder och skatteskuld i obeskattade reserver.

Synligt eget kapital

Redovisat eget kapital plus KVB-lån plus schablonbeskattade obeskattade reserver.

Justerat eget kapital

Synligt eget kapital plus dolda reserver.

Synlig soliditet

Synligt eget kapital plus minoritet satt i förhållande till totala tillgångar.

Justerad soliditet

Synligt eget kapital plus minoritet och dolda reserver satt i förhållande till totala tillgångar och dolda reserver.

Noter

(Belopp i Mkr där ej annat anges.)

Not 1 Avskrivningar enligt plan

	1990	1989
Maskiner och inventarier	392,6	380,1
Byggnader ¹⁾	46,8	44,6
Markanläggningar	2,9	2,8
	442,3	427,5

¹⁾ Avskrivning på omsättningsfastigheter ingår med 3,0 Mkr.

Not 2 Minoritetens andel

Minoritetsaktieägarnas andel avser i huvudsak innehav i Dackekoncernen där minoritetsandelen utgjorde 65,2 procent 1989. Minoritetens andel 1990 hänförs till Industrades dotterbolag Bloch & Andresen.

	1990	1989
Resultat efter finansiella poster	4,4	124,8
Årets vinst	0,7	115,9
Obeskattade reserver	-	84,1
Beskattat eget kapital	32,5	343,7

Not 3 Konvertibelt vinstandelsförlagslån

AB Industrivärden har i samband med bolagets förvärv av aktier i och konvertibla förlagsbevis utgivna av PLM AB upptagit ett konvertibelt förlagslån genom utgivande av konvertibla vinstandelsbevis (s k KVB). Lånevillkoren framgår av det prospekt som utgavs i december 1987. Lånebeloppet förfaller till betalning 2028.01.31. Vinstandelsbevisens nominella belopp är 92 kr motsvarande konverteringskursen för en aktie. Ränta utbetalas årsvis i efterskott till vinstandelsinnehavarna på femte bankdagen efter avstämningsdagen för utdelning (= ränteförfallodagen). Räntan per vinstandel uppgår till 115 procent av den av bolagsstämman beslutade utdelningen per aktie för föregående räkenskapsår. Skulden motsvarar 10 044 076 konvertibla vinstandelsbevis. Resultatet belastas med beräknad KVB-ränta baserad på årets utdelningsförslag. Dotterbolaget Förvaltnings AB Delus äger 381 582 st KVB i Industrivärden till ett värde av 43,8 Mkr. Dessa KVB används för inbyte av utestående PLM-konvertibler.

Not 4 Extraordinära poster

	1990
Nedläggning av produktionsenhet, PLM	-102,7
Avyttrade dotterbolagsaktier m m	24,2
	-78,5

Not 5 Bokslutsdispositioner

	1990	1989
Förändring av lagerreserv	1,0	14,5
Förändring av resultatutjämningsfond	-14,9	2,6
Årets avskrivningar utöver plan	-2,4	-38,2
Återanskaffningsfond för fartyg	-24,0	-
Övriga avsättningar	-10,8	6,1
	-51,1	-15,0

Not 6 Skatt

	1990	1989
Bolagsskatt	145,2	90,3
Vinstdelningsskatt	2,0	1,5
Latent skatt	-31,5	57,0
	115,7	148,8

Not 7 Varulager

I varulagret ingår aktier och andra värdepapper som innehas av AB Hindus med 39,1 (9,7) Mkr.

Not 8 Spärrkonton hos Riksbanken

	1990	1989
För investeringsfonder	9,1	7,9
För förnyelsefonder	4,2	4,4
	13,3	12,3

Not 9 Aktier och andelar

Moderbolagets innehav av aktier och andelar i dotterföretag

	Kapitalandel, %	Antal	Nom värde, Tkr ¹⁾	Dagsvärde, Tkr	Bokfört värde, Tkr
Förvaltnings AB Delus	100	150 000	15 000		24 756
AB Handus	100	20 000	20 000		110 000
AB Hindus	100	10 000	1 000		0
AB Inductus	100	100 000	10 000		16 575
Industrivärden Service AB	100	10 000	1 000		12 001
PLM AB	100	716 532	192 913		900 512
Fermenta Intressenter AB	100	60 000	6 000		22 652
Övriga			700		702

1 087 198

Konvertibla förlagsbevis i

Fermenta Intressenter AB			7 050		7 120
--------------------------	--	--	-------	--	-------

1 094 318

Moderbolagets innehav av aktier i börsnoterade bolag

AGA, A		4 283 258			
AGA, A fr		273 942			
AGA, B		70 000			
AGA, B fr		520 000	5 147 200	128 680	1 336 047
AGA konv. förlagsl. 88/96 B				557	725
Bahco, A		316 125			
Bahco, B		620 495			
Bahco, B fr		531 880	1 468 500	36 712	406 717
Ericsson*, A		3 666 565			
Ericsson, A fr		767 470			
Ericsson, B fr		921 700	5 355 735	53 557	1 123 764
Euroc, A		980 746			
Euroc, A fr		14 654	995 400	24 885	99 540
Procordia, A		94 100			
Procordia, A fr		500			
Procordia, B		38 900			
Procordia, B fr		115 500	249 000	6 225	36 336
SCA, A			16 233 240	162 332	1 477 225
SCA Capital Corporation				ECU 5 055	38 434
SHB, A		4 090 000			
SHB, B fr		409 000	4 499 000	44 990	447 855
SHB, konv. förlagsl. 88/96 A				451	532
Skandia			1 224 000	6 120	143 208
Skanska, A		136 270			
Skanska, A fr		230			
Skanska, B		620 300			
Skanska, B fr		39 700	796 500	7 965	225 409
Volvo, B			61 000	1 525	11 956
Industrieverwaltung Gesellschaft			5 000		7 514
* Split 5:1					5 355 262
					2 411 127

Moderbolagets innehav av aktier i övriga företag

AB L M Ericsson Finans	5,0	8 998	1 620		3 491
Fermenta, A	8,1	23 625 000	59 062		270 323
East Capital	15,6	40 000	4 000		4 000
Svenska Fondförsäkringsbolaget	46,0	46 000	46 000		55 752

333 566

Moderbolagets innehav av aktier och andelar

3 839 011

Koncernens innehav av aktier och andelar i börsnoterade företag (genom moderbolaget, Förvaltnings AB Delus och AB Handus)

	Kapital- andel, %	Antal	Nom värde, Tkr ¹⁾	Dagsvärde, Tkr	Bokfört värde, Tkr
AGA, A		5 398 084			
AGA, A fr		384 916			
AGA, B		70 000			
AGA, B fr		520 000	159 325	1 653 413	786 425
AGA, konv. förlagsl. 88/96 B			557	725	823
Bahco, A		378 000			
Bahco, B		907 188			
Bahco, B fr		734 812	50 500	559 346	245 657
Ericsson, A		4 041 565			
Ericsson, A fr		942 470			
Ericsson, B fr		921 700	59 057	1 244 514	364 021
Euroc, A		2 446 426			
Euroc, A fr		100 574	63 675	254 700	365 622
Procordia, A		94 100			
Procordia, A fr		500			
Procordia, B		38 900			
Procordia, B fr		115 500	249 000	6 225	36 336
SCA, A		17 025 000	170 250	1 549 275	475 005
SCA Capital Corporation			ECU 5 055	38 434	39 974
SHB, A		5 250 000			
SHB, B fr		525 000	57 750	574 875	159 706
SHB, konv. förlagsl. 88/96 A			451	532	551
Skandia		1 344 000	6 720	157 248	57 825
Skanska, A		1 184 770			
Skanska, A fr		230			
Skanska, B		620 300			
Skanska, B fr		39 700	1 845 000	18 450	522 134
Volvo, A		453 000			
Volvo, B		61 000	514 000	12 850	109 351
Industrieverwaltung Gesellschaft		5 000		7 514	148 980
				6 708 397	3 265 196
Koncernens innehav av aktier och andelar i övriga företag					
Heby Invest, A	12,5	20 000	100		-
AB L M Ericsson Finans, A	5,0	8 998	1 620		3 491
FV Fastighetsvärden AB	50,0	500	50 000		66 912
Fermenta, A	9,6	28 000 000 ²⁾	70 000		315 910
Ullna Golf, A	3,7	1 500			
Ullna Golf, B	1,0	2 000	350		505
East Capital	15,6	40 000	4 000		4 000
Svenska Fondförsäkringsbolaget	46,0	46 000	46 000		55 752
Dustcontrol Int. AB	2,7	10 760	54		3 970
Svenska Dagbladet Holding AB	2,3	18 000	180		3 996
HB Svenska Dagbladet		100	100		100
Kungsäter Industri AB	30,0	2 400	240		450
Miki-Cipro Ltd, Japan	50,0	200	JPY 50		318
Näringsfastigheter, Bredaryd		140	1		140
KB Järnaldern 3	1,0		1 000		1 000
Svensk Glasåtervinning AB	34,0	2 500	250		300
Svenska Returpack AB	49,7	1 490	1 490		1 490
Den Danske Bank		5 367	DKK 537		1 076
Saudi Arabian Packaging Industry W.L.L., Saudi-Arabien	25,0	223 470	SAR 1 240		3 099
Övriga diverse aktier och andelar					658
					463 167
Koncernens innehav av aktier och andelar					3 728 363

¹⁾ eller 1 000-tal av särskilt angivet myntslag.

²⁾ varav 4 375 000 st via Fermenta Intressenter AB.

Not 10 Anläggningar

	Maskiner och inventarier	Byggnader	Mark och mark- anläggningar	Pågående nyanläggningar	Summa
Koncernen					
Anskaffningsvärden					
Ingående balans 90.01.01	3 935,8	1 501,5	256,6	70,8	5 764,7
Årets investeringar	392,4	57,9	2,6	74,1	527,0
Företagsförvärv	47,8	155,0	0,7	-	203,5
Försäljningar och utrangeringar	-599,0	-92,3	-8,6	-9,4	-709,3
Kursdifferenser	91,1	26,2	4,7	1,4	123,4
Utgående balans 90.12.31	3 868,1	1 648,3	256,0	136,9	5 909,3
Oavskrivet belopp av uppskrivningar					
Ingående balans 90.01.01		25,4	11,1		36,5
Årets avskrivningar		-0,5			-0,5
Utgående balans 90.12.31		24,9	11,1		36,0
Akkumulerade avskrivningar enligt plan					
Ingående balans 90.01.01	1 963,4	325,7	26,1		2 315,2
Årets avskrivningar	392,6	43,3	2,9		438,8
Företagsförvärv	2,0	0,1	-		2,1
Försäljningar och utrangeringar	-363,7	-30,5	-0,8		-395,0
Avskrivningar avseende omstrukturering	16,0	42,6	6,8		65,4
Kursdifferenser	54,6	7,0	0,6		62,2
Utgående balans 90.12.31	2 064,9	388,2	35,6		2 488,7
Planenligt restvärde 89.12.31	1 972,4	1 201,2	241,6	70,8	3 486,0
Planenligt restvärde 90.12.31	1 803,2	1 285,0	231,5	136,9	3 456,6
Taxeringsvärde svenska fastigheter	562,4				
Not 11 Obligationslån					
1984 utgav AB Industrivärden ett obligationslån på 180,5 Mkr med förfallodag 1991.08.28. 9,7 Mkr av detta lån ägs av dotterbolaget Förvaltnings AB Delus. Under rubriken långfristiga skulder i koncernens balansräkning hänförs sig hela beloppet på 14,3 Mkr till PLM.					
Not 12 Checkräkningskredit					
Beviljat belopp 1 637 (1 171) Mkr.					
Not 13 Obeskattade reserver					
	Ingående balans	Avskrivn. utöver plan	Avsättn. upplösn.	Kurs- diff.	Utgående balans
Lagerreserv	3,3	-	-1,0	-	2,3
Resultatutjämningsfond	0,9	-	14,9	-	15,8
Akkumulerade avskrivningar utöver plan	102,8	2,4	-	-	105,2
Återanskaffningsfond för fartyg	-	-	24,0	-	24,0
Övriga reserver	-	-	10,8	-	10,8
Kursdifferenser	6,8	-	-	1,4	8,2
	113,8	2,4	48,7	1,4	166,3
Not 14 Eget kapital					
	Koncernen		Moderbolaget		
	1990	1989	1990	1989	
Bundet eget kapital					
Ingående balans	937,9	739,6	879,2	679,6	
Fondemission	-	140,3	-	140,3	
Nyemission (inkl konvertering)	7,8	59,3	7,8	59,3	
Överfört till/från fritt eget kapital, netto	19,9	-3,3	-	-	
Kursdifferens	42,5	2,0	-	-	
	1 008,1	937,9	887,0	879,2	
Fritt eget kapital					
Ingående balans	2 374,5	1 834,2	1 524,8	1 396,1	
Överfört till/från bundet eget kapital, netto	-19,9	3,3	-	-	
Nedskrivning goodwill	-453,9	-86,3	-	-	
Utdelning till aktieägare	-211,1	-172,6	-211,1	-172,6	
Kursdifferens	14,9	-6,5	-	-	
Årets resultat	527,2	802,4	459,0	301,3	
	2 231,7	2 374,5	1 772,7	1 524,8	
Summa eget kapital	3 239,8	3 312,4	2 659,7	2 404,0	
Akkumulerad nedskrivning av goodwill mot fritt eget kapital uppgår till 792,7 Mkr.					

Not 15 Aktiekapital

Aktiekapitalet per 1990.12.31 utgjordes av 35 259 851 aktier à nominellt 20 kr. Under 1990 har genom utnyttjande av optionsrätter 9 461 samt genom konvertering av vinstandelsbevis 76 718 nya aktier utgivits.

Antal aktier	Nominellt värde	Andel av	
		röstetal, %	antal aktier, %
23 578 001 A-aktier, bundna	471,6	84,3	66,9
3 599 207 B-aktier, fria	72,0	12,8	10,2
8 082 643 C-aktier, fria	161,6	2,9	22,9
35 259 851	705,2	100,0	100,0

Av ovanstående 35 259 851 st aktier är 2 920 A-aktier, 1 719 B-aktier och 2 162 C-aktier under registrering. Dessa aktier motsvarar ett nom värde av 136 020 ej registrerat aktiekapital.

Not 16 Ställda pantar

	1990	1989
Fastighetsinteckningar i egna fastigheter	637,9	773,3
Företagsinteckningar	257,1	260,7
Aktier	-	301,7
Obligationer och andra värdepapper	430,2	282,8
Reverser m m	96,4	63,0
	1 421,6	1 681,5

I moderbolaget är 122,4 Mkr ställda som pant för dotterbolagsräkning. Ansvarsförbindelserna är i moderbolaget 107,1 Mkr, varav 104,0 Mkr är garantier för ett lån hos dotterbolaget AB Handus.

Not 17 Medelantal anställda och löner

Medelantal anställda i koncernen	1990	1989
Sverige		
Askersund	242	253
Borås	99	95
Burlöv	32	31
Eksjö	16	-
Göteborg	37	33
Helsingborg	65	42
Lidköping	400	451
Linköping	19	18
Lysekil	276	307
Malmö	830	817
Mölndal	20	20
Stockholm	148	152
Sävsjö	64	66
Tranemo	363	349
Tranås	47	49
Vaggeryd	72	74
Värnamo	144	181
Ystad	54	53
Övriga	9	191
Totalt Sverige (varav kvinnor)	2 937 (742)	3 182
Utlandet		
Danmark	1 436	1 778
Finland	47	63
Nederländerna	656	650
Norge	265	298
Storbritannien	1 275	1 939
Tyskland	1 963	2 492
USA	45	45
Totalt utlandet (varav kvinnor)	5 687 (965)	7 265
Totalt Industrivärdenkoncernen (varav kvinnor)	8 624 (1 707)	10 447

Löner och ersättningar	Styrelse och VD		Övriga	
	1990	1989	1990	1989
Moderbolaget	0,6	0,6	-	-
Dotterbolag i Sverige	17,3	17,8	483,2	464,9
Totalt Sverige	17,9	18,4	483,2	464,9
Dotterbolag i				
Danmark	8,9	8,5	279,2	315,0
Finland	-	2,1	16,3	12,4
Nederländerna	1,7	1,5	133,6	110,4
Norge	-	0,5	50,1	57,7
Storbritannien	3,1	3,8	196,8	326,3
Tyskland	10,9	9,9	413,7	490,5
USA	1,0	0,8	9,7	9,3
Totalt utlandet	25,6	27,1	1 099,4	1 321,6
Totalt Industrivärdenkoncernen	43,5	45,5	1 582,6	1 786,5

Moderbolagets förvaltning ombesörjs av personer anställda i dotterbolaget Industrivärden Service AB där den totala summan av löner och ersättningar utgått med 4,9 Mkr.

Revisionsberättelse

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen, räkenskaperna samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för år 1990. Granskningen har utförts enligt god revisionsssed.

Moderbolaget

Årsredovisningen har upprättats enligt aktiebolagslagen.

Vi tillstyrker

att resultaträkningen och balansräkningen fastställs,

att vinsten disponeras enligt förslaget i förvaltningsberättelsen samt

att styrelsens ledamöter och verkställande direktören beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Koncernen

Koncernredovisningen har upprättats enligt aktiebolagslagen.

Vi tillstyrker att koncernresultaträkningen och koncernbalansräkningen fastställs.

Stockholm 1991.03.19

Bertil Edlund
Auktoriserad revisor

Sigvard Heurlin
Auktoriserad revisor

Industrivärdens styrelse

Bo Rydin, DHS, f 1932, Stockholm. Ordförande i SCA. Styrelseordförande. Ledamot sedan 1973. Övriga uppdrag: Styrelseordförande i Euroc. Vice ordförande i Nobel Industrier, Svenska Handelsbanken och Volvo. Styrelseledamot i bl a SILA och ABA, IBM World Trade Corp., Förvaltnings AB Ratos och Skandia. Aktieinnehav: 5 451.

Jan Wallander, docent, f 1920, Drottningholm. Styrelseordförande i Svenska Handelsbanken. Vice ordförande. Ledamot sedan 1984. Övriga uppdrag: Styrelseordförande i Investment AB Bahco och Stiftelsen Wenner-Gren Center. Vice ordförande i Ericsson. Styrelseledamot i MoDo samt SILA och ABA m fl. Aktieinnehav: 718.

Carl-Erik Feinsilber, jur kand, f 1931, Lidingö. VD och koncernchef i Industrivärden. Ledamot sedan 1988. Övriga uppdrag: Vice ordförande i Investment AB Bahco, styrelseledamot i bl a AGA, Ericsson, Fermenta, SCA, Svenska Handelsbanken och Skanska.

Erik Penser, f 1942, Bryssel. Styrelseordförande i Nobel Industrier. Ledamot sedan 1990. Övriga uppdrag: Styrelseledamot i SCA,

Trelleborg, Gamlestaden, Ideon, Sandrew Film & Teater m fl. Aktieinnehav: (via bolag) 1 392 621.

Stig Ramel, jur pol mag, f 1927, Solna. VD i Nobelstiftelsen. Ledamot sedan 1972. Övriga uppdrag: Styrelseordförande i Alfax. Vice ordförande i Beijer Capital och 3M Svenska AB. Styrelseledamot i Hasselfors och Salénia m fl. Aktieinnehav: optionsrätter motsvarande 1 500.

Börje Rudewald, docent, med dr och civ ing KTH, f 1923, Stockholm. Ledamot sedan 1987. Övriga uppdrag: Styrelseordförande i Handelsbanken Regionbank Stockholm City. Styrelseledamot i Siemens Elema, Investment AB Bahco, Fermenta, WASA Försäkring Ömsesidigt, Svenska Finans, Gunnar B. Janson m fl. Aktieinnehav: 525.

Sven Söderberg, DHS, f 1928, Djursholm. VD i Förvaltnings AB Ratos. Ledamot sedan 1989. Övriga uppdrag: Styrelseordförande i Skandia. Styrelseledamot i Alfa-Laval, ASEA, Esselte, Fläkt, Fundia, Hälsingekraft, Skandinaviska Enskilda Banken, STORA m fl. Norges Generalkonsul i Stockholm.

Från vänster: Carl-Erik Feinsilber, Bo Rydin, Jan Wallander, Erik Penser, Stig Ramel, Börje Rudewald och Sven Söderberg.

Företagsledning

Per Jungkvist, Olof Wesström, Carl-Erik Feinsilber och Carl-Olof By.

Carl-Erik Feinsilber, f 1931, verkställande direktör, anställd i Industrivärden sedan 1990.

Carl-Olof By, f 1945, vice verkställande direktör med ansvar för ekonomi och finans, anställd i Industrivärden sedan 1990.

Olof Wesström, f 1947, ansvarig för förvaltningen av börsaktieportföljen, anställd i Industrivärden sedan 1982.

Per Jungkvist, f 1958, ansvarig för strategisk planering och analyser, anställd i Industrivärden sedan 1989.

Dotterbolagschefer

PLM
Rolf Börjesson, f 1942, verkställande direktör sedan 1990.

Dacke
Anders Karlsson, f 1950, verkställande direktör sedan 1990.

Indutrade
Gunnar Tindberg, f 1938, verkställande direktör sedan 1990.

Fundament
Per Wärnegård, f 1951, verkställande direktör sedan 1989.

Revisorer

Bertil Edlund
Auktoriserad revisor
Öhrlings Reveko AB

Sigvard Heurlin
Auktoriserad revisor
Öhrlings Reveko AB

Revisorssuppleanter

Margareta Essén
Auktoriserad revisor
Öhrlings Reveko AB

Ulf Pernvi
Auktoriserad revisor
Öhrlings Reveko AB

Koncernen i sammandrag

	1990	1989	1988	1987	1986
Resultaträkningar, Mkr					
Fakturering	8 180	8 453	7 175	2 088	465
Utdelning på börsnoterade aktier	188	163	124	118	110
Resultat efter finansiella poster och minoritetsandel	528	382	428	189	229
Vinster vid börsaktieförsäljningar	322	371	418	331	274
KVB-ränta	-78	-73	-39	-	-
Resultat före extraordinära poster	772	680	807	520	503
Extraordinära intäkter och kostnader	-78	286	125	-7	-42
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	694	966	932	513	461
Dispositioner	-51	-15	-60	-4	145
Skatt	-116	-149	-160	-56	-64
Årets resultat	527	802	712	453	542
Balansräkningar, Mkr					
Omsättningstillgångar	3 797	5 322	3 850	1 444	725
Anläggningstillgångar	7 576	6 892	5 938	3 362	2 758
Kortfristiga skulder	4 298	4 522	3 144	1 255	1 012
Långfristiga skulder	2 713	2 907	2 620	1 086	485
Obeskattade reserver	166	114	93	33	27
Minoritetsintressen	32	428	431	394	-
KVB-lån	924	931	926	-	-
Eget kapital	3 240	3 312	2 574	2 038	1 959
Balansomslutning	11 373	12 214	9 788	4 806	3 483
Nyckeltal,					
Kronor per aktie och KVB ¹⁾					
Resultat efter finansiella poster, minoritetsandel och schablonskatt, 30%	8:90	6:60	7:30	4:50	5:20
Resultat efter finansiella poster, minoritetsandel och full skatt	8:30	4:80	5:40	3:60	5:70
Resultat efter aktieförsäljningar, extraordinära poster och schablonskatt, 30%	12:50	16:20	15:40	10:70	9:70
Resultat efter aktieförsäljningar, extraordinära poster och full skatt	13:40	18:50	17:00	12:30	12:00
Synligt eget kapital	89	90	77	56	54
Justerat eget kapital	180	234	194	158	163
Substansvärde	212	258	221	176	179
Börskurs ultimo december					
A bundna	190	240	204	136	140
C fria	165	184	168	-	-
Utdelning	7:20 ²⁾	6:00	5:00	4:20	3:80
Utdelningstillväxt, % per år	20	20	19	11	16
KVB-ränta	8:28 ²⁾	6:90	5:75	4:83	-
Medelantal anställda	8 624	10 447	10 612	2 615	719
varav utomlands	5 687	7 265	6 190	1 182	289

¹⁾ Tillämpliga nyckeltal under denna rubrik är omräknade 1986-88 för fondemission 1:4 1989.

²⁾ Enligt styrelsens förslag.

Adresser

Industrivärden

AB Industrivärden
Storgatan 10
Box 5403
114 84 Stockholm
Tel 08-666 64 00
Telefax 08-661 46 28
VD Carl-Erik Feinsilber

PLM

PLM AB
Djäknegatan 16
Box 836
201 80 Malmö
Tel 040-20 90 00
Telex 32456 plmhk s
Telefax 040-23 78 85
VD Rolf Börjesson

PLM Beverage Can Division
Stenåldersgatan 4
Box 836
201 80 Malmö
Tel 040-20 93 00
VD Paul Bergqvist

PLM Food Can Division
Grötö
Box 10003
453 00 Lysekil
Tel 0523-117 70
VD Lars Emilson

PLM Glass Division
PLM Glashütte
Münder GmbH
Süntelstrasse 33
Postfach 1120
D-3252 Bad Münder 1
Tyskland
Tel 00949-5042 5000
VD Thomas Grau

PLM Plastics Division
Djäknegatan 16
Box 836
201 80 Malmö
Tel 040-20 90 00
VD Anders Forssell

Dacke

AB Nils Dacke
Stora Nygatan 61
Box 318
201 23 Malmö
Tel 040-728 10
Telex 32273 dacke s
Telefax 040-11 81 87
VD Anders Karlsson

DB Automatik Apparate-Maschinenbau GmbH
Ostring 19
Postfach 1260
D-8754 Grossostheim 2
Tyskland
Tel 00949-6026 5030
Telex 4188414 aut d
Telefax 00949-6026 503110
VD Horst Lettner

Condux Maschinenbau GmbH & Co KG
Rodenbacher Chaussee 1
D-6450 Hanau 11/Wolfgang
Tyskland
Tel 00949-6181 50601
Telex 4184158 cdx d
Telefax 00949-6181 571270
VD Udo Deimling

Rapid, Maskin AB
Industrivägen 4
Box 9
330 10 Bredaryd
Tel 0370-803 40
Telex 70189 rapid s
Telefax 0370-802 51
VD Lars Englund

CA-Verken, Pneumatik AB
Hantverkaregatan
Box 118
576 00 Sävsjö
Tel 0382-116 20
Telex 35558 cahyd s
Telefax 0382-114 28
VD Roland Sten

Strömsholmens Mekaniska Verkstad AB
Verkstadsgränd 16
Box 216
573 23 Tranås
Tel 0140-101 80
Telefax 0140-187 36
VD Gunnar Sand

Karner Birnbaum Ltd
London Industrial Park units
4/6, Alpine Way
East Ham
London E6 4LA
Storbritannien
Tel 00944-71-474 0424,
474 1604
Telex 8954357 fitwel g
Telefax 00944-71-511 0209
VD Tony Anderson

Mont Blanc Industri AB
516 00 Dalsjöfors
Tel 033-710 15
Telex 36264 jsab s
Telefax 033-70 882
VD Kenneth Skoglund

Indutrade

Indutrade
Raseborgsgatan 9
Box 6044
164 06 Kista
Tel 08-703 02 00
Telex 10362 inglind s
Telefax 08-751 40 41
VD Gunnar Tindberg

Bengtssons Maskin AB
Företagsvägen 14
Box 501
232 24 Arlöv
Tel 040-43 54 00
Telefax 040-43 02 71
VD Nils-Erik Johannesson

AB Carlsson & Möller
Garnisonsgatan 45
252 66 Helsingborg
Tel 042-18 38 00
Telefax 042-18 47 22
VD Joachim Otto

Colly Company AB
Raseborgsgatan 9
Box 6042
164 06 Kista
Tel 08-703 01 00
Telefax 08-750 46 28
VD Hans Lövgren

Diatom Værktøj A/S
Avedøre Holmen 84
DK-2650 Hvidovre
Danmark
Tel 00945-36 77 36 00
Telefax 00945-36 77 36 33
VD Christian Paulsen

ETP Transmission AB
Roxtorpsgränd 14
Box 1120
581 11 Linköping
Tel 013-11 48 50
Telefax 013-14 47 08
VD Börje Peterson

AB Kaj Mandorf
Södra Hilledalsgatan 8
Box 8891
402 72 Göteborg
Tel 031-50 05 10
Telefax 031-22 17 88
VD Kaj Mandorf

G A Lindberg AB
Raseborgsgatan 9
Box 6044
164 06 Kista
Tel 08-703 02 00
Telefax 08-751 40 41
VD Gunnar Tindberg

AB Novum
Mörsaregatan 8
254 66 Helsingborg
Tel 042-15 10 30
Telefax 042-11 51 61
VD Owe Näckberg

PMH International AB
Ekenäsgränd 6
Box 514
271 00 Ystad
Tel 0411-138 00
Telefax 0411-174 13
VD Bertil Håkansson

Seltek OY
Valimotie 8
Box 3
SF-01511 Vantaa
Finland
Tel 009358-0 82 20 22
Telefax 009358-0 82 66 96
VD Bror Forsell

Hitma BV
Anton Philipsweg 1
Postbus 175
NL-1420 AD Uithoorn
Nederländerna
Tel 00931-29 756 80 11
Telefax 00931-29 756 23 41
VD Albert Schepers

Brouwers BV
Anton Philipsweg 1
Postbus 175
NL-1420 AD Uithoorn
Nederländerna
Tel 00931-29 756 80 11
Telefax 00931-29 756 23 41
VD Albert Schepers

Aluglas BV
Anton Philipsweg 1
Postbus 175
581 11 Linköping
Nederländerna
Tel 00931-29 756 80 11
Telefax 00931-29 756 23 41
VD Albert Schepers

A/S Bloch & Andresen
Hedelykken 2-4
Postboks 173
DK-2640 Hedehusene
Danmark
Tel 00945-42 16 48 00
Telefax 00945-42 16 56 31
VD Peter Granzow

Granzow A/S
Ejby Industrivej 26
DK-2600 Glostrup
Danmark
Tel 00945-42 45 26 00
Telefax 00945-42 45 90 91
VD Peter Granzow

Linatex A/S
Ellebjergrvej 39
DK-2450 København SV
Danmark
Tel 00945-36 30 88 44
Telefax 00945-36 30 00 21
VD Steen Hasselriis

OY Lining AB
Luoteisrinne 4
SF-02270 Espoo
Finland
Tel 009358-0 804 22 33
Telefax 009358-0 88 53 30
VD Kaj Österlund

YTM Industrial OY
Ruukintie 6
SF-02320 Espoo
Finland
Tel 009358-0 801 90 99
Telefax 009358-0 802 53 57
VD Tor Nyström

Fundament

Fastighets AB Fundament
Storgatan 10
Box 5403
114 84 Stockholm
Tel 08-666 64 64
Telefax 08-661 71 52
VD Per Wärnegård